BİLGİN ADALI

GEÇMİŞTEN GELEN KONUKLAR

31. baskı

Resimleyen: Mert Tugen

ZAMAN BİSİKLETİ 2

CAN ÇOCUK

BİLGİN ADALI

GEÇMİŞTEN GELEN KONUKLAR

ZAMAN BİSİKLETİ 2

Çocuk edebiyatımızın en üretken ve en sevilen yazarlarından Bilgin Adalı'nın **"Zaman Bisikleti"** macerası devam ediyor: Bu kez bisikletin mucitleri Yağmur ve Damla, yüz bin yıl öncesinden gelen şaşkın konukları misafir ediyor!

Zaman Bisikleti'nde, Yağmur ile Damla, babalarıyla birlikte geçmişe gidip Karain Mağarası'ndaki bir kabilenin yaşadıklarına, Çuka ile Anin'in ilginç buluşlarına tanık oluyorlardı. **Geçmişten Gelen Konuklar**'da ise bu gizemli mi gizemli zaman yolculuğuna Çuka ile Anin de katılıyor. Günümüze gelen iki kardeşin uygar dünyadaki maceraları, kimi zaman gülünç, kimi zaman çok şaşırtıcı bir dizi yaşantıya işaret ediyor.

10,50 TL KDV DAHİL | roman

YAŞ	9	10	11	+

CAN ÇOCUK
cancocuk.com

ISBN 978-975-07-0460-4

© Can Sanat Yayınları A.Ş., 2004
Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

ISBN 978-975-07-0460-4

1. Basım: 2004
31. Basım: 5000 adet, Haziran 2018

Yayın Koordinatörü: İpek Şoran
Düzelti: Seda Ateş
Kitap Tasarımı: Lom Creative (www.lom.com.tr)
Kapak Tasarım: Mine Pek, Lom Creative (www.lom.com.tr)
Tasarım Uygulama: Güldal Yurtoğlu

Can Sanat Yayınları Yapım ve Dağıtım Tic. ve San. A.Ş.
Yayıncı Sertifika No: 31730
Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 89 Faks: 252 72 33
cancocuk.com cancocuk@cancocuk.com

Kapak Baskı: Saner Basım Hizmetleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 35382; Adres: Maltepe Mah. Litrosyolu Sok.
2. Matbaacılar Sit. No: 2/4 2BC 3/4 Zeytinburnu, İstanbul

İç Baskı ve Cilt: Türkmenler Matbaacılık Rekl. San.
ve Tic. Ltd. Şti.; Sertifika No: 12584 Adres: Maltepe Mah.
Gümüşsuyu Cad. No:16 Topkapı, İstanbul

Zaman Bisikleti 2

Geçmişten Gelen Konuklar

BİLGİN ADALI

Kapak Resmi: Mert Tugen

BİLGİN ADALI (1944-2012)

İlk büyük yolculuğumu Ay'a yaptım. Jules Verne'in "Ay'a Yolculuk" kitabıyla. "İki Çocuğun Devriâlemi" kitabını okuyarak tüm dünyayı dolaşıp serüvenden serüvene koştuğumda, beşinci sınıftaydım. Kitapların evreninde unutulmaz geziler yaparken bir de baktım büyümüşüm. Bu kez gerçek yolculuklara çıktım. Yurdumuzun hemen her yanını, dünyamızın da yarısını dolaştım. Bir gün canım sıkıldı hep günümüzde yaşamaktan. "Zaman Bisikleti" ile zaman içinde yolculuğa çıktım. Sonra da gördüklerimi oturup yazdım. Bir sürü kitabım oldu.

YAZARIN YAYINEVİMİZDEN ÇIKAN DİĞER KİTAPLARI:

Alev Kız Aninna (Aninna'nın Serüvenleri 1); ***Büyük Göç (Aninna'nın Serüvenleri 2);*** *Atlantis'in Çocukları 1;* ***Atlantis'in Çocukları 2;*** *Atlantis'in Çocukları 3;* ***Dünyamızın İlk Şafağı (Çatalhöyük Öyküleri 1);*** *Ateşin Çocukları (Çatalhöyük Öyküleri 2);* ***Bolluk ve Savaş (Çatalhöyük Öyküleri 3),*** *Zaman Bisikleti (Zaman Bisikleti 1),* ***Zamanda Kaza (Zaman Bisikleti 3),*** *Genlerin Şifresi,* ***Gezgin,*** *Güneşi Arayan Çocuk,* ***Kariye Hazinesi,*** *Kralın Adaleti,* ***Uzaylılar Geliyor,***

İçindekiler

Karşılaşma 9
Zamanın Kapısı Açılıyor 24
Uygar Dünyanın Büyüleri 32
Çuka Çok Dışarıda 41
Dönüş 49
Zaman İçinde Bir Başka Zaman 53
Zaman İçinde Gezerken Gördüklerimiz 60
Ayna Ayna Neredesin? 67
Zaman İçinde Bir Deney 73
Çuka'nın Büyüleri 79
Hastalık Büyüsü 87

Karşılaşma

İnanılmaz güzellikte bir pazar günüydü. Sabah erkenden kalkıp kendime bir kahve hazırladım. Kitabımı alıp bahçeye çıktım. Tam kahvemi içip kitabımı okuyarak keyifli bir pazar sabahı geçirmeye hazırlanıyordum ki, karşı bloktan saygısız biri avaz avaz açtığı bir müzik parçasını dinletmeye başladı bana. Belki ilk parçadan sonra hevesini alır da vazgeçer diye bekledim, ama ne mümkün! Sonunda çaresiz; kahvemi, kitabımı alıp içeriye girdim.

İçeri girer girmez dikildi karşıma kızlar.

"Karain'e ne zaman gideceğiz?" diye sordu Yağmur.

"Bu hafta gitmeyeceğiz," dedim kararlı bir sesle. "Son gidişimizde yaşadıklarımızı unuttunuz mu?"

Karain'e son gittiğimizde, Çuka ve Anin'le karşılaşmıştık. Daha doğrusu, uzaktan mağarayı incelerken onlara yakalanmıştık. Bu iki kardeşle tanışmak doğrusu bizim için çok heyecan verici olmuştu. Ama onların belleğinde bizden, bizimle karşılaştıkları sırada gördüklerinden en küçük bir iz bile kalması, zamanın akışını da, tarihi de tümüyle değiştirebileceğinden, onlarla karşılaşmamızdan birkaç dakika öncesine gidip kendi zamanımıza öyle dönmüştük. Yani o karşılaşmayı onların belleğinden silmiştik.

Yağmur'la Damla günlerdir, onlarla karşılaştığımız zamana dönmemizi istiyorlardı.

"Niye ille de tam o zaman?" diye sordum.

"Onları alıp bizim zamanımıza getirmek içiiin..." diye yanıtladı ikisi birden. Belli ki birlikte oldukça düşünüp tartışmışlardı bu konuyu.

"Delirdiniz mi siz? Böyle bir şey yaparsak zamanın akışı da, tarih de tümüyle değişir. Günümüzdeki her şey, bildiğimizden çok farklı bir duruma gelebilir."

"Amaaan babaaa, geçen sefer yaptığımız gibi, onlarla karşılaşmamızdan birkaç dakika öncesine döner, kendi çağımıza öyle geliriz. Hiçbir şey değişmemiş olur," diye karşı çıktı Yağmur.

"Hem baba, düşünsene bir; bizim çağımıza gelmek onlar için de bizim için de ne kadar heyecanlı olur," diye atıldı Damla.

Aslında böyle bir çağ atlamanın onların üstünde

yapacağı etkiyi ben de çok merak ediyordum. Ama doğrusu, böyle bir işe girişmekten çekiniyordum. Düşünsenize, ilk çağlarda yaşayan, ateşi bile yeni keşfetmiş bir topluluğun iki genç üyesini alıp bizim çağımıza getireceksiniz...

"Olmaz!" diye kestirip attım. "Hem anneniz de izin vermez buna."

"Aaa, niye olmasın, doğrusu ben pek sevinirim," diye öteden söze karıştı Elif.

Hoppalaaa... Karşımda ikiyken üç oldular. Köpeğimiz Bambi benden yana oy kullansa bile, aile cumhuriyetimizde üçe karşı iki yenilmiş durumdaydım. Homurdana homurdana, "Bu konuda biraz düşünmeliyim..." dedim.

Sonraki günler olaysız geçti. Kimsenin, Anin'le Çuka'yı bizim çağımıza getirme konusunda bir girişimi olmadı. Unuttuklarını düşünmeye başlamıştım. Cuma günü işten döndüğümde kızları karşımda buldum.

"Gitmiyor muyuz?" diye sordu Yağmur.

"Nereye?"

"Aman babaaa..." diye söze girdi Damla, "Karain'e gidecektik ya! Biz her şeyi hazırladık bile."

Ben bu gece kitap okumayı tasarlıyordum. Kızlar da oturup televizyonda, döndüre döndüre hep aynı şeyleri anlatan o saçma dizilerden birini izleyecekti herhalde. "Karain'e gitmek, televizyon dizisi izlemekten daha yararlı olur onlar için," diye düşündüm.

"Tamam gidelim, ama onları buraya getirmek falan yok. Bu da benim son sözüm. Yoksa bir daha oraya asla götürmem sizi."

Artık öfkelenmeye başlamıştım doğrusu. Ben böyle kesin konuşunca, onlar da direnmekten vazgeçti.

"Hem ben hep aynı yıllara gitmekten sıkıldım artık. Şöyle birkaç yıl sonraya gidelim de Karain'de zaman içinde nelerin değiştiğini görelim."

Bu düşüncem onların da çok hoşuna gitmişti.

"Tamam babacık!" diye sevinçle bağırdılar.

Yağmur, zaman bisikletini, her zaman gittiğimiz tarihten on yıl sonraya ayarladı. Oraya ulaştığımızda Çuka yirmi iki, Anin de yirmi yaşlarında olacaktı.

Eşyalarımızı aldık, bisiklete kurulduk. Hooop... göz açıp kapayana kadar günümüzden yüz bin yıl öncesine, Karain Mağarası'nın önüne geldik.

Çuka'yla Anin'in evcilleştirdiği köpekler çoğalmış, kabiledeki insanların sayısı da artmış olabileceğinden, her zamanki yerimizden daha uzak, ama mağaranın her yanını rahat rahat görebileceğimiz bir yer seçtik. Son gelişimizde olduğu gibi Çuka ile Anin'e yakalanmak istemiyordum.

Her zaman olduğu gibi, sabahın erken saatlerinde gelmiştik buraya. Kapının önünde, miskin miskin uyuyan altı-yedi köpekten ve sönmemesi için ateşin başında bekleyen ateş nöbetçisinden başka hiç kimse yoktu. İlk bakışta, mağaranın girişi ve çevresi on yıl öncesinden pek farklı görünmüyordu. Ama dikkatlice bakınca, ufak tefek değişiklikler göze çarpıyordu.

Öncelikle, Çuka'nın yukarıdaki göletten mağaranın önüne su getirmek için kamışlardan yaptığı kanal, şimdi daha bol su akıtıyordu. Çünkü o ilk kamışlar, başka bir

yerden getirildiği belli olan çok daha kalın kamışlarla değiştirilmişti.

Bayırın altındaki mısırlıkta şimdi daha büyük boy mısırlar vardı. Mağaranın girişine, birkaç ayı postunun birleştirilmesiyle yapılmış, kapı yerine geçen kocaman bir post asılmıştı.

Girişteki postun bir ucu kalktı, birkaç çocuk fırladı dışarı.

İnanılmaz güzellikte bir yaz günüydü. Gökyüzü pırıl pırıldı.

Çocuklardan biri hemen kamış oluktan akan suyun altına koştu. Belindeki deri parçasını çıkarıp suyun altına girdi. Doğrusu onun yerinde, o suyun altında olmayı çok isterdim.

Çocuk deri parçasını yeniden beline bağlarken, birkaç yetişkin çıktı mağaradan dışarıya. Biri, mağaranın girişindeki postun bir ucunu yukarı kaldırarak içeriye ışık girmesini sağladı.

Az sonra, uzun boylu bir genç çıktı. Hemen tanıdık onu: Çuka'ydı.

"Ooo baba, şu yakışıklılığa bak," diye fısıldadı Yağmur.

Gerçekten de, beline doladığı ceylan derisi eteğiyle, uzun siyah saçlarıyla çok yakışıklı bir genç olmuştu Çuka. Mağaranın girişinin önünde durup çevreyi saran dağlara, ormanlara uzun uzun baktı.

"Baba! Boynundaki kolyeyi gördün mü?" diye fısıldadı Damla.

Bu, domuz dişlerinden yapılmış, insanın boynunu çepeçevre saran bir kolyeydi.

"Başkanlık kolyesi," dedim.

Demek Çuka artık kabilenin başkanı olmuştu.

Yatan köpeklerden biri kalkıp kuyruğunu sallayarak Çuka'ya doğru gitti. Büyük, yaşlı bir köpekti bu.

"Bu, Dost adını verdikleri köpek olmalı," dedi Damla.

"Eveet," dedi Yağmur, "bak şimdi, İkinci de geliyor."

Dost ile İkinci, Anin'in evcilleştirdiği ilk köpeklerdi. Ötekiler, bunların yavruları olmalıydı. Dost ve İkinci ile geçen gelişimizde karşılaşmıştık.

İki köpek kuyruk sallayarak Çuka'nın elini yaladılar. Sonra, alışkın olmadıkları bir şey varmış gibi uzun uzun havayı kokladılar.

Bizden onlara doğru hafif bir rüzgâr esmeye başlamıştı. Hayvanlar, bildikleri tüm kokulardan çok farklı olan bizim kokumuzu almış olabilirdi.

Birden, Çuka'yla Anin'in bizi unutmasını sağlamak için zamanı tersine çevirirken unuttuğumuz bir şeyi anımsadım.

Köpeklerin bizi bulmalarından bir an öncesine dönmüştük. Yani köpekler on yıl önceki karşılaşmamızda bizim kokumuzu almışlar, bize doğru gelmişlerdi. Biz onları hiç önemsememiştik. Düşündüğümüz tek şey, Çuka'yla Anin'in bizimle karşılaştıklarını unutmalarıydı. Oysa, daha önceden bizim kokumuzu almış olan köpekler, ne olduğunu, nereden geldiğini bilmeseler de, bu kokuyu anımsayabilirlerdi. Bilirsiniz, köpekler koku uzmanıdır.

Kızlara bu kaygımı anlatınca, "Aman babaaa!" dedi Yağmur. "Sen de amma şeyler düşünüyorsun."

"Hem köpekler kokumuzu alıp buraya doğru gelmeye başlasa, onlar gelmezden çok önce biz gitmiş oluruz," diye ekledi Damla.

Tam o sırada, genç bir kız çıktı mağaradan. Üçümüz birden, "Aniiin!" diye fısıldadık heyecanla.

O da, kömür karası saçlarıyla, uzun boylu, çok güzel bir kız olmuştu. İlk iş olarak gidip su içti, yüzünü yıkadı. Üçümüz de büyülenmiş gibi, yüz bin yıl önce yaşamış –şu anda biz onun çağındayken yaşıyor olan– bu güzel kıza bakıyorduk.

"Ablaaa, sana benziyor," dedi Damla.

Gerçekten de andırıyordu Yağmur'u.

"O benim geçmiş zaman ikizim," dedi Yağmur böbürlenerek.

"Ne, nee?" diye sordu Damla.

"Geçmiş zaman ikizim dedim."

"Yani o ne demek diye soruyorum ben de."

"Yüz bin yıl önce yaşayan Prenses Anin bendim," dedi Yağmur.

"Öyle miii?"

"Kesin şu abuk subuk konuşmayı," diye fısıldadım, "Çuka'nın nerede olduğunu gören var mı?"

Biz hayran hayran Anin'i izlerken, Çuka ve iki köpeği yok olmuştu.

"Ben göremiyorum," diye fısıldadı Damla.

"Ben de," dedi Yağmur.

Doğrusu geçen gelişimizdeki gibi yakalanmayı hiç istemiyordum.

"Hadi toparlanın gidiyoruz," diye seslendim kızlara.

"Ama daha yeni geldik. Yarım saat bile olmadı," diye itiraz etti Yağmur.

"Çuka'nın bizi bir kez daha bulmasını istemiyorum," dedim.

"Çişini yapmaya gitmiştir baba, şimdi döner," dedi Damla. "Hem bu sefer onlardan oldukça uzaktayız."

Niye bu kadar tedirgin olmuştum ki. Kızların keyfini kaçırmamak için, biraz daha beklemeye karar verdim. Ama Çuka beş-on dakika içinde geri dönmezse, zaman bisikletine atlayıp geri dönmeye kararlıydım.

Mağaranın önü, uyanıp kalkanlarla dolmaya başlamıştı. Kabile halkı, daha güçlü, daha dinç gibi görünüyordu. Çocuklar da, eskisine oranla çok daha gürbüzdü. Rüzgâr gibi koşturup duruyorlardı ortalıkta.

Sonra birden anladım: Çuka'nın geliştirdiği avlanma yöntemleriyle daha iyi besleniyorlardı artık. Gördüğüm değişiklik ondandı.

Anin, su içip yüzünü yıkamasını bitirdikten sonra deriden yapılma bir torbanın içine elma doldurdu. Yere oturup çocukları yanına çağırdı. Sanki bu oyunu hep oynuyorlarmış gibi, çevresinde bir çember oluşturup zıplaya zıplaya koşmaya başladı çocuklar. Koşma sürerken, içlerinden biri çemberin içine girip Anin'in önüne çöküyor, onun uzattığı elmayı alıp yeniden koşmaya başlıyordu. Çocukların hepsi birer elma alıncaya kadar sürdü bu oyun. Sonra çocuklar çığlık çığlığa dağıldı.

Anin, yerinden doğrulurken mutlulukla gülümsüyordu.

O an, saate bakmak geldi aklıma. On beş dakika geç-

mişti ve Çuka görünürde yoktu. Kızlara, "Toparlanın gidiyoruz," demek için döndüğümde, Çuka'yı tam arkamda, dikkatle bize bakarken gördüm.

"Sakın kıpırdamayın, yoksa köpekleri üstünüze salarım," dedi.

Kızlar da, ben de şaşkınlıktan donakalmıştık. Çuka bizi bir kez daha yakalamıştı. Doğrusu hiç hoşlanmamıştım bu işten.

O sırada garip bir şey oldu: Dost, Çuka'nın yanından ayrılıp benim yanıma geldi, elimi yalamaya başladı. Hepimiz şaşırmıştık.

"Siz dostsunuz," dedi Çuka. "Köpek öyle diyor."

Bizim için bir hafta, Çuka ve köpekleri için ise on yıl arayla, aynı şeyleri yeniden yaşıyorduk. Çuka, zamanı tersine çevirdiğimiz için bizi anımsamıyordu, ama köpekler, bizim zamanı tersine çevirmemizden önce aldıkları, bildikleri her şeyden farklı olan kokumuzu anımsamışlardı. Kötü bir amacımızın olmadığını biliyorlardı. Eğilip başını okşadım bu güzel köpeğin.

Çuka'ya uzun uzun kim olduğumuzu, nereden geldiğimizi anlattık. Düşmanca hiçbir niyetimizin olmadığını söyledik.

"Dostsanız, gelin kabilemle tanıştırayım sizi," dedi.

Yapabileceğimiz bir şey yoktu o an için. Onunla birlikte mağaraya yürüdük. Bu karşılaşmanın izlerini nasıl sileceğimizi bildiğim için, herhangi bir korkum yoktu.

Mağaraya çıkan bayırı tırmanmaya başladığımızda, tüm kabile mağaranın önüne toplanmıştı. En önde Anin duruyordu.

"Bunlar dost," dedi Çuka.

"Dostlar için etimiz var," dedi Anin, "meyvemiz de..."

Az sonra, biz ortada, onlar çevremizde yere oturmuş konuşuyorduk. Onlara önce kendi zamanımızı anlattık. Anlamaları olanaksız şeylerdi bunlar, ama durmadan açıklaması güç sorular soruyorlardı. Hele zaman kavramını hiç anlayabilmiş değillerdi. Onların algılamasına göre bizim zaman dediğimiz şey, çok uzaktaki bir ülkeden geliyor olmamızdan başka bir şey değildi.

Anin, giysilerimizi merak etmişti. "Giysileriniz çok güzel. Hangi hayvanın postu bunlar?" diye sordu.

Ona bunların hayvan postu değil, dokuma olduğunu anlatmaya çalıştık. İnce iplikler dokunarak böyle bir şey üretilebileceği hiç de mantıklı gelmiyordu ona. Zaten böyle ince iplik de olamazdı. Sonunda bunun dokuma büyüsü olduğunda karar kıldı Anin. Bu büyüyü öğrenmeyi çok isterdi.

Konuşmaktan yorulunca, onlara ilginç gelecek şeyleri göstermeye karar verdim. Önce, cebimden çakmağımı çıkardım.

Çakmağın çıt sesiyle birlikte elimde bir alevin belirmesi hepsini hem korkutmuş hem şaşırtmıştı. Çakmağın nasıl çakıldığını gösterdikten sonra, incelemeleri için uzattım. "Aaa!.. Ooo!.." sesleri arasında, daha önce gördükleri hiçbir şeye benzemeyen bu küçük aleti ellerine alıp uzun uzun baktılar. Bu bir büyüydü onların gözünde. Ateşin, belki de Ateş Tanrısı diye düşündükleri, kış aylarında yaşamlarını sürdürmelerine olanak veren, onları ısıtan o gücün büyüsü.

İnceleme sırası kendine geldiğinde, Çuka, çakmağın basma yerine benim gösterdiğim gibi bastı. Kabile halkından, bu cesareti gösterebilen tek kişi oydu. Şimdi alev onun elinde belirmişti.

"Ooo... Başkan ateşi tutuyor," sesleri yükseldi kalabalıktan.

Büyünün nasıl yapılabileceğini öğrenmişlerdi. Çuka'nın çakmağı çakışı, kabilenin öteki üyelerini de cesaretlendirmişti. Çakmağı alıp onlar da çakmaya başladı. Nasıl olduğunu anlamasalar bile, ateş avuçlarının içindeydi artık. Ateş büyüsü sıradan bir olay haline gelmişti.

Küçücük bir çakmağın bile uygarlığın gelişimini nasıl etkileyebileceğini gözlerimizle görmüştük. Demek ki Karainlilerin bir çakmağı olsa, çevrelerindeki her şeye başka türlü bakacak, yeryüzü üzerindeki her türlü olayı başka türlü yorumlayacaklardı.

"Gördünüz mü?" dedim kızlara, "Küçücük bir çakmak bile insanlık tarihinin gelişimini inanılmaz bir boyutta değiştirebilir. Onun için, yaptığımız zaman yolculuklarında çok dikkatli olmalıyız. Yoksa tüm insanlık tarihi, inanamayacağımız bir biçimde değişebilir."

Çuka, Anin ve gençlerden birine, nasıl bakacaklarını gösterdikten sonra, dürbünlerimizi uzattık. Uzaktaki dağların o kadar yakına gelmesi üçünü de öylesine şaşırtmıştı ki, ayağa fırladılar hemen. Sonra dürbünler, kabile halkı arasında elden ele dolaştı. Dürbünle karşı dağlara bakanlar, ilk anda korku dolu çığlıklar atıyor. Hemen adını koydular bunun da. Bu, uzağı görme büyüsüydü.

Ben Çuka'ya cebimdeki çakıyı gösterirken, Damla seslendi:

"Baba! Anin bana bu kolyeyi veriyor. Alabilir miyim?"

"Şimdi onu kırmış olmamak için alabilirsin, ama giderken mutlaka bırakmalısın."

"Peki baba..."

Çuka, çakının parlayan çeliğini görünce pek şaşırmıştı. Ama, çakının keskinliği onu daha da şaşırttı. Torbasından çıkardığı yontma taştan bıçakla, çakımın keskinliğini, bir odun parçasını yontarak karşılaştırdı. Bu sırada çakmak elden ele geçiyor, artık korku ya da şaşkınlıkları geçtiği için herkes ucuna basıp çakmağı bir kez çakıyordu.

Çakı, Çuka'nın çok ilgisini çekmişti. Böyle bir alet pek çok kolaylıklar getirebilirdi onların yaşamına. Bunu nasıl yaptığımı sordu. Demiri, çeliği, öteki metalleri anlatmaya çalıştım ona. Metallerin ateşte nasıl eridiğini, istenilen biçime sokulabildiğini...

Yerden bir taş alıp sordu:

"Ateş bunu eritemiyor ama. Senin dediğin taşlar nasıl eriyor?"

Ona, taşın metal olmadığını anlattım.

Pek anlayamamıştı.

"Sizin çok güçlü bir büyünüz olmalı," dedi sonunda.

Az sonra, gerilerden bir ses geldi:

"Ateş büyüsü bitti."

Çakmak artık yanmıyordu. Gazı bitmişti.

"Verin onu bana," dedim. "Ben biraz sonra büyüyü geri getiririm."

Kızların da, benim de en merak ettiğimiz şey, mağaranın içiydi. Buraya defalarca gelip izlemiş olmamıza karşın, mağaranın içini hiç görememiştik.

Anin bizi mağarayı gezmeye çağırdı.

Giriş, mağaranın içine oranla çok küçüktü. İçerisi, mağaranın bizim çağımızdaki durumuna oranla inanılmaz ölçüde büyüktü. Mağarayı kendi çağımızda gezdiğimiz zaman, geçen binlerce yıl boyunca, tabanının büyük ölçüde dolmuş olduğunu görmüştük. Arkeologlar, üstteki dolguları büyük bir özenle temizleyerek mağara tabanının değişik katmanlarına ulaşıyor, geçen binlerce yıl içinde bu katmanlarda birikmiş olan araç gereci, kemik parçalarını, tohum kalıntılarını araştırıyordu. Buldukları her şey, Karain'de yaşayan insanlarla ilgili bilgiler veriyordu bize.

Değişik bölümlere ayrılmıştı mağara. En dipte, yiyeceklerin depolandığı bir yer vardı. Burası mağaranın en serin yeriydi. Sol tarafta çocukların yatıp kalktığı, bebeklerin bakılıp beslendiği bir bölüm vardı. Sağdaki genişçe bir alan ise büyüklere ayrılmıştı. Bu iki bölümde yere, yatak olarak kullanılan hayvan postları serilmişti. Girişten hemen sonra başlayan geniş bir alan ise özellikle kış aylarında, kabilenin hep birlikte oturup işi olanın işini yapması, olmayanın oynayıp eğlenmesi için düzenlenmişti. Tam ortada, içinde ateş yakıldığı belli olan bir çukur vardı. Başımı yukarı kaldırdığımda, tepede küçük bir baca deliği gördüm. Demek ki, yakılan ateşin dumanı oradan çıkıp gidiyordu.

Doğrusu mağaranın içindeki düzenden, mağaranın

temizliğinden kızlar da, ben de pek etkilenmiştik. Bu çağda, böyle bir düzen beklemiyorduk.

Tam çıkacağımız sırada, Yağmur, "Baba," diye fısıldayarak yan taraftaki kuytu bir köşeye oturmuş yaşlı adamı gösterdi.

Çuka'dan önceki kabile başkanıydı bu. Çok yaşlanmıştı. Yanına gidip ellerini tuttum.

"Onu tanıyor musun?" diye sordu Çuka.

"Sanırım. Senden önceki başkan değil mi?"

"Evet," dedi Çuka. "O çok büyük bir başkan. Yaptığım her şeyde onu örnek alıyorum."

Dışarı çıktığımızda çok susamıştım. Çuka'nın kamıştan kanalına giderek akan serin sudan doyasıya içtim.

"Bu kanalı yaparken izlemiştim seni," dedim.

"O zamanlar çocuktum," dedi.

Aşağıda iki adam bir çukur açıyordu.

"Onlar ne yapıyor?" diye sordum.

"Çöp çukuru açıyorlar."

Daha önce gözüme ilişmemişti böyle bir şey.

"Çöpler pis," dedi Çuka. "Kötü kokuyor. Üstüne sinekler toplanıyor. Çukur açıp oraya gömüyoruz onları."

Çok şaşırmıştım.

Bu sırada kızlar Anin'le konuşuyordu. Gördükleri her şeyden pek etkilenmiş gibiydiler. Seslendim:

"Hadi bakalım kızlar, gitme zamanı geldi."

"Bu gece bizimle kalsanız," dedi Çuka, bir parça çekinerek.

"Yok," dedim, "gitmemiz gerek."

Bir an durdu, konuşup konuşmamaya karar veremi-

yor gibiydi, başını hafifçe öne eğerek, duyulur duyulmaz bir sesle, "Peki, ben de sizinle gelsem," dedi.

Sözü biter bitmez, o sırada yanımıza gelmiş olan kızlar bir ağızdan bağırmaya başladı:

"Ne olur babaaa!.. Çuka'yı da götüreliiim! Sonra geçen sefer yaptığımız gibi zamanı geriye çevirириz, her şey kendi düzenine girer."

Günlerdir, sakıncalarını düşündüğüm bir konuydu bu. Bu öneri bir kez daha, hem de Çuka tarafından yinelenince, yeniden düşündüm. Çuka akıllı bir gençti. Dikkatli davranırsak, bizimle gelmesinin hiçbir sakıncası olmayabilirdi. Böyle bir deneyim benim için de çok ilginç olurdu doğrusu. Elif de böyle bir öneriyi sevinçle karşılamıştı.

"Olur," dedim sonunda.

"O giderse, ben de gelirim," diye asık bir suratla araya girdi Anin. Bir an bir sessizlik oldu. Ne söyleyeceğimizi bilemeden bakıştık. Sonunda, "İyi ya, sen de gel öyleyse," dedim.

Çuka ile Anin'in yüzleri mutlu bir gülümsemeyle aydınlanırken, Yağmur'la Damla sevinç içinde zıplayarak, "Yaşasıın!" diye bağırmaya başlamıştı.

Zamanın Kapısı Açılıyor

Zaman bisikletinin yanına giderken, beş kişi o küçücük şeye nasıl sığarız diye düşünüyordum. Daha önce, dört kişi binmiştik, ama beş kişi biraz abartılı olacaktı. Sonunda çözümü bulduk. Yağmur benim kucağıma, Damla Çuka'nın kucağına, Anin de arkaya tek başına oturdu. İçinde bulunduğumuz zamana ait bilgilerin bilgisayara doğru kaydedilip edilmediğini bir kez daha kontrol ettim. Geri dönmek, zamanı doğal akışına çevirmek için bu bilgilere kesinlikle ihtiyacımız olacaktı.

"Hadi," dedim Yağmur'a, "bizi eve götür."

Çok kısa süren yolculuğumuz boyunca ne gibi duy-

gular yaşadıklarını bilemiyorum, ama bir anda salonun ortasında belirdiğimizde, Çuka'nın da, Anin'in de korkudan yüzleri sararmıştı.

Patırtımızı duyan Elif, "Geldiniz miii?" diye bağırarak içeriden yanımıza geldi. Konuklarımızı görünce, "Aaa!.. Çuka'yla Anin de gelmiş..." diye bir çığlık attı. Çok mutlu olduğu yüzünden, gülümsemesinden belli oluyordu. Zaten annemiz gülümsedi mi, yalnızca gözüyle, dudaklarıyla değil, tüm yüzüyle ışıl ışıl gülümserdi.

"Hoş geldiniiiz!" diye bağırdı heyecanla.

"O, bizi tanıyor," dedi Çuka.

"Evet, sizi tanıyor," dedim, "o da gelmişti bir-iki kez bizimle birlikte."

"Sen kimsin?" diye sordu Anin.

"Benim eşim," dedim.

"O bizim annemiz!" diye bağırdı kızlar.

"Anneniz güzel," dedi Anin. "Siz de güzelsiniz."

"Sen de çok güzel bir genç kız olmuşsun Anin," dedi Elif.

Bu heyecanlı karşılaşmadan sonra, bir sessizlik çöktü ortalığa. Anin'le Çuka, salonda gördükleri her şeye dikkatle, ama anlamadan bakıyordu. Çevrelerinde, daha önce gördüklerine benzer hiçbir şey yoktu. Bize çok doğal gelen bir kâğıt parçası bile, ne olduğunu anlamadıkları yepyeni bir şeydi onlar için.

O sırada, uyuklamakta olduğu yerden Bambi çıkageldi. Şap şap, şap şap kuyruk sallamaya başladı.

"Bu köpek," dedi Anin, "çok güzel."

Ona, köpekleri evcilleştiren ilk kişinin kendisi oldu-

ğunu anlatmaya çalıştım, ama tam olarak anladığını sanmıyorum.

"Biliyorum," dedi Anin, "benim de köpeklerim var. Dost'la İkinci... Yavruları da var... Onlar bundan çok büyük..."

Bir anlamda, köpeği evcilleştiren ilk insan olarak, yeryüzündeki tüm köpeklerin büyükannesi sayılabilecek Anin'in, "büyük köpek" kavramından ne anladığını düşündüm. Bambi orta boy bir köpek. Kendi köpeklerinin iki katı büyüklüğünde olan Saint Bernard ya da Kangal türü köpekleri görse, acaba ne derdi Anin? Ya da kıvır kıvır tüylü, el kadar süs köpeklerini?..

Anin Bambi'yle oynamaya başladığı sırada, çevreyi meraklı gözlerle inceleyen Çuka, sehpanın üstünde duran çakmağı gördü. Sonunda ne olduğunu anlayabileceği, anlam verebileceği bir şey bulmuştu.

"Ateş büyüsü," dedi, eline alıp çakmağı çaktı, söndürdü, bir kez daha çaktı.

Hava kararmaya başlamıştı. Elif salonun ışıklarını yaktı. Aniden parlayan ışık, ikisini de çok ürkütmüştü. İkisi birden, korku içinde arkama sığındı. Bu bilinmezlerle dolu dünyada, sığınacakları tek şey olarak beni görmüşlerdi anlaşılan.

Onlara modern bir evde nasıl yaşanacağını göstermek gerekiyordu. Pek çok şeyi kolay kolay kavrayamayacaklarını biliyordum, ama bizimle bir gün bile kalacak olsalar, kimi şeyleri öğrenmeleri gerekiyordu.

Bir gün derken, çoook iyimser bir tahminde bulunmuşum. Çuka'yla Anin, bizimle tam on gün kaldı ve bu

on gün içinde neler çektiğimi bir tek ben bilirim.

İlk iş olarak Çuka'yı banyoya götürdüm. Banyonun ışığını yaktığımda, Çuka bir an için yine irkildiyse de pek korkmadı. Ona ışığın nasıl açılıp kapandığını gösterdim.

"Hadi sen de yap."

Düğmeye dokunarak birkaç kez ışığı açtı kapadı.

"Işık büyüsü," dedi.

"Evet, doğru bildin. Bizim böyle başka büyülerimiz de var. Onlar seni korkutmasın. Doğru kullanırsan, kimseye zarar vermezler."

O anda aynayı gördü Çuka. Aynadan yansıyan kendi görüntüsü son derecede korkutmuştu onu. Kendi yüzünü, durgun sulardaki yansımalardan tanıyor olmalıydı. Birdenbire, bu kadar net bir biçimde ve bir çerçevenin içine sıkışmış olarak kendini görünce dehşete kapılmıştı.

"Bu benim!" diye bağırdı korkuyla. "Ben niye oradayım? Bu kötü bir büyü."

"Yok," dedim ona, "bu bir ayna. İnsanın görüntüsünü yansıtır yalnızca."

İnsanın görüntüsüyle kendisinin aynı şey olmadığını anlayamıyordu bir türlü. Korkuyla kıvranıyor, "Bu kötü bir büyü. Çıkar beni oradan," diye yalvarıyordu.

Başını tutup bir-iki kez aynanın önüne götürüp uzaklaştırdım. Görüntüye benim başım da girmişti.

"Gördün mü? Büyü falan yok. İstediğin anda çıkabilirsin içinden."

Korkusu geçti ve aynanın önüne geçip yüzünü eğip büzerek oynamaya başladı.

Bu oyundan sıkılıp vazgeçtiğinde, musluğun nasıl kullanılacağını, tuvaletin ne işe yaradığını birkaç kez göstererek anlattım ona.

Musluğu çevirince gelen su, her şeyden çok şaşırtmıştı onu.

"Hani? Su nerede? Nereden geliyor?" diye sorarak anlamaya çalıştı. Suyun büyük bir gölden geldiğini, kamışların içinden geçerek buraya kadar ulaştığını anlattım ona. Sanırım anladı. En azından kendi ölçülerinde.

Biz çıktıktan sonra kızlardan, Anin'i banyoya götürüp nasıl kullanılacağını anlatmalarını istedim. Ayna konusunda da uyardım.

Aslında Çuka, kimi şeyleri inanılmaz bir biçimde hızla öğreniyordu. Salona gelir gelmez elektrik düğmesine gitti.

"Işık büyüsü," diyerek birkaç kez ışıkları açıp kapattı.

Az sonra Anin'le kızlar geldi. Banyodaki her şeyin ne işe yaradığını Anin de çok çabuk öğrenmişti kızların dediğine göre. Sonra mutfağa götürdüm ikisini de.

Annemiz, çok uzaklardan gelen bu konukları ağırlamak için, tam anlamıyla bir ziyafet sofrası hazırlığına girişmek üzereydi.

"Dur!" dedim, "Ne yapıyorsun? Alışkın olmadıkları yiyeceklerle midelerini bozarsın. Bol bol ızgara et ve meyve... Yoksa onları hasta ederiz."

Buzdolabının sebzeliğini açarak onlara elmaları gösterdim. Onların çağında en çok tüketilen besinlerden biriydi elma.

"Ooo," dedi Çuka, "bu elmalar çok büyük."

Birer elma uzattım ikisine de. İnanılmaz bir keyifle sapına kadar yediler elmaları.

"Çok güzelmiş," dedi Anin. "Çok tatlı..."

Birer tane daha almak istediler, ama bırakmadım.

"Şimdi et yiyeceğiz," dedim.

Elif ızgaraya etleri atmıştı bile. Izgaranın kokusu evin içine yayılıyordu.

Kızlar hemen koşup sofrayı hazırladılar.

Az sonra hep birlikte sofraya oturmuş, karnımızı doyuruyorduk.

Masada, iskemleye oturarak yemek yemek hiç bilmedikleri bir şeydi. Önlerine konulan çatal, bıçak, tabak da.

İkisi de, benim eti çatal bıçakla yiyişimi dikkatle izledi. Sonra onlar da etlerini benim yaptığım gibi yemeye çalıştı. Bir türlü beceremiyorlardı. Bu işten ilk vazgeçen Çuka oldu. Çatalını, bıçağını masaya bırakıp eti eline aldı, bildiği gibi yemeye başladı. Onu Anin izledi. Bu halleri kahkahalarla güldürmüştü bizi.

"Etler çok güzel," dedi Çuka.

"Çok yumuşak," diye ekledi Anin.

Birer dilim ekmek koydum önlerine. Herhalde bir dilim ekmekten pek bir zarar gelmezdi. Ekmek çok hoşlarına gitti.

Elif içeriden haşlanmış mısır getirdi. Mısırı, ateşte közleyerek yediklerinden, bir an için yadırgadılar haşlanmış mısırın tadını. Ama sonra şapır şupur yiyip bitirdiler mısırları da.

Karınlarımız tıkabasa doymuştu.

Elif'le kızlar sofrayı toplamaya başladıklarında, onla-

rı dikkatle izleyen Anin de kalkıp yardım etmeye başladı. Bir eline tabak, bir eline bardak alarak mutfağa götürdü. Elindeki bardağı da, tabağı da büyük bir dikkatle inceliyordu. Elif engel olmak istediyse de, "Birlikte yaparsak, işler çabuk biter," diyerek dinlemedi onu Anin.

Bu yanıt, onun çağının temel ilkelerinden birini özetliyordu. Yardımlaşma ve birtakım şeyleri birlikte yapma, yaşamın kolaylaşması için zorunluydu. Aslında günümüzde de böyle bu, ama çoğu insan farkında bile değil.

Yemekten sonra salona geçtik.

"Baba, televizyonu aç bakalım nasıl tepki verecekler," dedi Yağmur.

"Evet babaaa. Ben de merak ediyorum," diye söze girdi Damla.

Nasıl bir tepki göstereceklerini kestiremediğim için, onları önceden uyarma gereğini duydum.

"Anin ve Çuka... Şimdi size bir başka büyü daha göstereceğim. Ama sakın korkmayın. Zararsız bir büyü bu."

Sonra da televizyonu açtım.

Çocukların bayılarak izlediği yerli dizilerden biri vardı açtığım kanalda. Konusunu da, konuşulanları da anlamaları olanaksızdı. İlk tepkiyi Çuka verdi:

"Bu küçük insanlar nasıl girmiş oraya?"

Televizyonu nasıl açıklayabileceğimi bilemediğimden, "Bu da böyle, değişik bir büyü işte," dedim.

Kanallar arasında dolaşırken bir doğa belgeseli bulmuştum. Belki bu daha anlamlı gelir onlara diye durdum. Afrika'nın bilmem neresinden göç eden yabansı-

ğırları vardı görüntüde. Peşlerinde de, bir av yakalamak için uygun fırsat kollayan leoparlar.

"Sığırlar!" diye bağırdı Çuka heyecanla. "Bizim sığırlara çok benziyorlar. Onları avlamak çok zor."

Hemen ardından görüntüye gelen, pusudaki leoparlar Anin'i daha çok heyecanlandırmıştı. Kendini sakınırcasına kolunu kaldırarak, "Leopar!" diye bağırdı.

Uzaktan kumandanın düğmesine basarak televizyonu kapattım.

"Korkmayın," dedim, "Bu kimseye zarar vermeyen bir büyü."

Televizyonun kapatılması her ikisini de rahatlatmıştı.

"Nereye gittiler?" diye sordu Çuka.

Bir an, bunu onlara nasıl açıklayabileceğimi düşündüm. Elif yanıtladı soruyu:

"Kutunun içine gittiler."

Çuka'ya uzaktan kumandanın nasıl kullanılacağını gösterdim. O gece "kutunun içindeki" insanlar ve hayvanlardan başka hiçbir şeyle ilgilenmediler. Televizyon kanallarının arasında gezinip durdular. En çok ilgilendikleri program, o hayvan belgeseli olmuştu yine. Uzun süre ilgiyle onu izlediler.

Yatma saati gelince, kızlar yataklarını Anin'le Çuka'ya verdiler, gidip anneleriyle yattılar. Bana da salondaki kanepede yatmak düştü. Öylesine yorulmuştum ki, başımı yastığa koyar koymaz uyudum.

Uygar Dünyanın Büyüleri

Sabah, tuhaf bir çığlıkla uyandım. Elif'in sesiydi. Mutfaktan geliyordu. Fırlayıp mutfağa koştum.

Çuka, mutfağın ortasına yığdığı dal parçalarıyla ateş yakmaya hazırlanıyordu. Dalları bahçeden toplamış olmalıydı. Elinde bir çakmak vardı.

"Yemek pişireceğim."

"Çuka olmaz!" diye bağırıyordu Elif.

"Ateş büyüsüyle ateş yakmak kolay. Yemek pişireceğim."

"Dur Çuka," dedim, "burada yemek pişirmek için ateş, odunla yakılmaz. Bizde yemek ateşi büyüsü de var. Bak!"

Gidip ocağı yaktım. Hayretler içinde kaldı Çuka.

"Sizde ateş büyüsü çok," dedi, "ama bu ateş küçük. Yemek pişirmek için daha büyük ateş gerekir."

"Hayır Çuka, bu yeterli."

Bu sırada, Anin'le kızlar da uyanıp gelmişti. Ağabeyine, "Onlarda büyü çok," dedi Anin bizi göstererek. "Ateş büyüsü, ışık büyüsü, su büyüsü... Küçük adamlar, küçük hayvanlar büyüsü..."

Gülmeye başladım.

"Hadi bahçeye çıkalım. Sabah yemeğini orada yeriz."

Çuka'nın yardımıyla, mutfağın ortasındaki dalları topladım. Bahçede bir köşeye bıraktık onları.

Bahçe Anin'in çok hoşuna gitmişti. Çiçekleri teker teker inceledi. En çok gülleri sevmişti.

"Yenir mi bu?" diye sordu Anin.

"Yenmez Anin," dedi Damla. "Süs bunlar."

"Süs ne işe yarar?" diye sordu Çuka.

Yağmur, boynundaki domuz dişlerinden yapılma kolyeyi gösterdi,

"Bak, bu da süs," dedi.

"Bu süs değil!" dedi sert bir sesle Çuka, "Bu başkan kolyesi."

Ona, bizim çağımızda insanların, yaşadıkları ortamları güzelleştirmek için böyle şeyler kullandıklarını anlattım.

"Süs yenir mi?" dedi Anin yine.

"Yenmez," dedi Damla. "Süs yalnızca güzeldir."

Pek bir şey anlamamışlardı. Neyse ki, içeriden Elif'in sesi imdadımıza yetişti:

"Kızlar, hadi sofrayı kurun."

Bize normal kahvaltı, onlara ızgara et hazırlamıştı annemiz. Güzelce doyurduk karnımızı.

Kahvaltıdan sonra, "Onları dışarı çıkarmayacak mıyız baba?" diye sordu Yağmur.

Bir an için, hayvan postundan yapılma giysileriyle onları sokaklarda düşündüm. İnanılmaz bir şey olurdu bu. Sonra yolları dolduran otobüsler, otomobiller, onların dünyasında olmayan onca gürültü patırtı geldi aklıma. Herhalde akıllarını yitirirlerdi.

"Bu onlar için pek hoş bir deneyim olmayabilir," dedim.

"Önceden anlatır, hazırlarız onları. Ne olur baba..."

Konuştuklarımızı ilgiyle dinleyen Çuka sordu:

"Sizin ormanlar çok mu büyük?"

"Hem çok büyük hem çok kalabalık hem de çok gürültülü Çuka," dedim.

"Hadi gidip görelim."

"Olmaz Çuka. Önce sana bizim ormanları biraz anlatmam gerek."

Ona dışarı çıktığımızda göreceği şeylerden söz ettim.

"Benim yanımdayken, göreceğin büyülerden, yollarda gezinen garip hayvanlardan korkmana gerek yok," dedim.

"Merak etme. Sen korkmazsan, ben de korkmam," dedi.

"Ben de korkmam," dedi Anin de. "Sen bizi kötü büyülerden korursun."

Çaresiz, kısa bir kent gezisi yapacaktık.

Önce Çuka'yla Anin'e benim ve Elif'in giysilerinden birer kılık düzdük. Kılıklar bir parça bol gelmişti, ama çok da yakışmıştı doğrusu. Birbirlerini çağdaş kılıklar içinde görmek çok hoşlarına gitmişti. Kahkahalarla güldüler. Elif onları ayna karşısına götürdü. Kendilerini görünce pek bir şaşırdılar. Aynadaki görüntülerini uzun uzun incelediler.

Çuka, kolyesini çıkarmamakta direndi.

"Kalsın bakalım," dedim çaresiz.

Anin, ayakkabıları nefretle fırlattı. Ayaklarının böyle bir şeyin içine hapsedilmesi onu çok rahatsız etmişti. Ona da şıpıdık bir terlik bulduk.

Sonunda dışarı çıkabildik.

Kapının önüne çıktığımız anda, korku ve şaşkınlık içinde arkama saklandılar. Sıra sıra apartmanlardan, peş peşe geçen otomobillerden çok ürkmüşlerdi. Yavaş yavaş alışmaya başlamışlardı ki, yolun alt tarafından, gürleye gürleye kocaman bir çöp kamyonu gelmeye başladı. Yine korku içinde arkama sığındılar. Ama bizim hiç korkmadığımızı görünce rahatladılar bir parça.

Aklıma, onları köşedeki parka götürmek geldi. Hem ağaçlı, daha sakin bir yerdi orası hem de çocuk bahçesindeki salıncak, tahterevalli falan hoşlarına gidebilirdi. Düşündüğüm gibi de oldu.

Damla Anin'i salıncağa bindirip sallamaya başladı. Başlangıçta biraz korktuysa da, bozuntuya vermedi Anin. Sonra çok hoşuna gitti sallanmak. Çığlık çığlığa uçtu bir ileri bir geri. Onun halini gören Çuka da de-

nemek istedi bu oyunu. Az sonra iki kardeş yan yana, çocuklar gibi mutlu çığlıklar atarak sallanıyordu.

Sonra, tahterevalliyi denediler. Onu da sevmişlerdi, ama salıncak kadar değil. Kaydıraktan kaymayı denemediler bile. Kış aylarında, postların üstüne oturup mağaranın önündeki bayırdan aşağı çok kaymıştı onlar da çocukluklarında.

Öğleye doğru eve döndüğümüzde, soracakları bir sürü soru vardı. Ama ilk iş olarak, üstlerindeki giysileri çıkarıp kendi giysilerini giymek istediler. Hiç alışmadıkları biçimde vücutlarını saran bizim giysilerden çok rahatsız olmuşlardı.

"Durun," dedi Yağmur, "üstünüzdekileri değiştirmeden bir fotoğraf çekelim."

"Fotoğraf... O da ne?" diye sordu Çuka.

Anlatması o kadar güçtü ki.

"Güzel bir büyü," dedim, "şimdi görürsün."

Yağmur içeriden, fotoğrafı hemen çıkaran polaroid fotoğraf makinesini getirmişti bile. Kızlar Çuka'yla Anin'in iki yanına geçti.

"Şimdi buradan ışık çıkacak," dedim, "sakın korkmayın."

İki dakika sonra fotoğrafa bakıyorlardı. Görüntülerinin ufalıp da deri gibi bir şeyin üstüne geçmesi çok büyük bir büyü gibi gelmişti onlara. Ama her ikisi de çok zeki gençler olduklarından, bizim zamanımızın büyülerine şaşmamayı hızla öğreniyordu.

Bunların büyü olmadığını onlara anlatmaya çalışmak boşuna bir çaba olurdu. Ayrıca "büyü" onlar için her ola-

yı kolayca açıklayan gizli bir güç olduğundan, o konuda fazla bir çaba harcamadım.

Fotoğraf şaşkınlıkları geçip de kendi kılıklarını giydiklerinde, bir de öyle fotoğraflarını çektim. Bu kez şaşkınlıktan uzak, keyifli çığlıklarla bakıyorlardı fotoğrafa.

"Ayna büyüsü gibi," diye açıkladı fotoğrafı Çuka.

"Yoook..." dedi Anin, "televizyon büyüsü gibi. Aynadan çıkabiliyorsun, ama bundan çıkamıyorsun. Hem bak, küçük insan olduk burada."

"Ama televizyon büyüsünde küçük insanlar yürüyor. Bak biz burada yürüyemiyoruz."

"Sen ne diyorsun?" diye sordu Çuka bana.

"Sanırım Anin haklı," dedim. "Televizyon büyüsüne daha çok benziyor."

Aklıma hoş bir fikir gelmişti:

"Kızlar, koşun, bizim video kamerasını getirin."

Bir toplantı için yurtdışına gittiğimde aldığım, küçük ama çok hünerli bir kameraydı bu.

"Size televizyon büyüsü yapmamı ister misiniz?" diye sordum Anin'le Çuka'ya.

Gözleri korkuyla açıldı bir an.

"Sonra bizi oradan çıkarıp yeniden büyütebilir misin?" diye sordu Çuka.

"Ya oradaki leoparlar bize saldırırsa?" dedi Anin.

Gülmeye başladım. Kendilerini ufaltıp televizyonun içine sokacağımı sanmışlardı.

"Yok, öyle değil," dedim gülerek. "Siz burada benimle kalacaksınız. Ben sizin görüntülerinizi alacağım yalnızca."

"Bizi ufaltmayacak mısın?" diye sordu Çuka.

"Hayır, ufaltmayacağım."

Kızlar kamerayı getirince makinenin bakacından baktırarak, nasıl olacağını anlatmaya çalıştım. Anlamaları olanaksızdı. "En iyisi biraz çekim yapıp göstermek," diye düşündüm.

Salonun ortasına, yere oturttum ikisini de. Tam o sırada Bambi geldi yanımıza. Onları yerde görünce, hemen Anin'le oynaşmaya başladı Bambi. Bu sırada Elif bir tabak dolusu elmayla geldi. Çuka hemen bir elma alıp tadını çıkara çıkara yemeye başladı. Ben de hemen kamerayı çalıştırdım.

Benim çekim yaptığımı gören Yağmur'la Damla da onlara katıldı.

Yağmur'un elinde kurmalı bir oyuncak robot vardı. Onu nasıl çalıştıracağını gösterdi Çuka'ya. Robotun yerde sallana sallana yürümesi Çuka'nın çok hoşuna gitmişti.

Anin, Damla ve Bambi de bir topla oynuyordu. Bambi topu önlerine bırakıyor, onlar biraz öteye atınca koşup getiriyordu. Bazen topu bırakmak istemiyor, onlar almaya çalışınca kaçıyordu. Kahkahalarla gülüyordu Anin'le Damla.

Benim televizyon büyüsü yapacağımı unutmuşlardı bile. Ama ben onların bu keyifli görüntülerini kaydedip duruyordum.

Yeteri kadar çekim yaptıktan sonra, kamerayı televizyona bağlayıp oyunlarını bitirmelerini beklemeye başladım. Tam elime o günkü gazeteyi almıştım ki, Çuka yanıma geldi.

"Hani bize televizyon büyüsü yapacaktın?"

"Yaptım bile."

"Ne zaman yaptın? Biz hâlâ buradayız."

"Siz burada olacaksınız."

"Ben bu büyüden bir şey anlamadım," diyerek yeniden Yağmur'un yanına döndü Çuka.

"Gelin bakalım," dedim.

Televizyonun karşısına oturttum hepsini.

"Beni de bekleyiiin!" diye bağırdı içeriden Elif.

Bambi'nin salona gelişiyle başlayan görüntüleri, inanılmaz bir heyecanla izlediler. Anin, yanında oturan Yağmur'un eline sarılmıştı. Çuka, kendini savunmak ister gibi yumruklarını sıkmıştı.

Bir an için görüntüyü dondurdum.

"Bak, bu fotoğraf büyüsü gibi. Kimse hareket etmiyor. Sesleri duyulmuyor." Yeniden hareketlendirdim görüntüyü. "Bu da televizyon büyüsü. Herkes hareket ediyor, konuşuyor, gülüyor..."

"Bizi oradan çıkaracak mısın?" diye sordu Çuka korkuyla.

"Siz orada değilsiniz ki, buradasınız. Bak, karşımda oturuyorsun. Anin de burada. Baksana, Yağmur'la Damla da sizinle birlikte. Oradaki yalnızca görüntüleriniz."

Çuka kuşkuyla çevresine bakındı. Ne olduğunu, nasıl olduğunu pek anlayamamıştı, ama bunun zararsız bir büyü olduğunu görmüştü sanırım.

Görüntüleri sonuna kadar izledikten sonra yeniden başa aldım. Aynı görüntüleri aynı heyecanla yeniden izlediler baştan sona kadar. Ama bu kez rahatlamışlardı.

Birbirlerine gösterip kendi hallerine kahkahalarla gülüyorlardı. En komik buldukları şeylerden birisi, Çuka'nın elmayı hatır hutur yemesi olmuştu. Bambi'nin bir ara topu bırakıp kendisine doğru yürüyen oyuncak robota hırlaması, topunu kapıp robottan kaçırması da çok hoşlarına gitmişti.

"Sizde büyü çok. Bu kadar büyü kafamı karıştırıyor. Anlayamıyorum," dedi Çuka sonunda.

"Benim umduğumdan çok daha iyi anlıyorsun Çuka," dedim ona. "Hem bu büyülerin bir bölümünü benim bile tam olarak anladığım söylenemez. Ama görüyorsun, bunlar yararlı, eğlenceli büyüler."

Az sonra, Yağmur'la Damla Anin'e dama oynamayı öğretti. Üçü akşama kadar bu oyunla vakit geçirdi. Çuka ise bir kovboy filmi buldu televizyonda, onu izledi. Filmdeki Kızılderilileri çok sevmişti.

Doğrusu, beklediğimden de iyi gidiyordu her şey. Ama her an bir olay patlak verebilirdi. Çuka'nın yemek pişirmek için mutfağın ortasında ateş yakmaya kalkışması hiç aklımdan gitmiyordu.

Çuka Çok Dışarıda

Bilgisayarda yapmam gereken bir-iki iş vardı. Fotoğraf ve video curcunası bittikten sonra, kızlar dama oynar, Çuka televizyonu kurcalarken, herkesi kendi haline bırakıp o işleri tamamlamak için çalışma odama kapandım. Sanırım bir saat kadar geçmişti. Anin geldi yanıma. Odaya bakıp, "Çuka burada yok," dedi.

"Evet yok," dedim, "dışarıda olmalı. Buraya hiç gelmedi."

Anin az sonra yeniden döndü.

"Çuka dışarıda da yok. Çok dışarıya gitmiş olabilir mi?"

Kafamı yaptığım işe vermiş olduğumdan, Anin'in "çok dışarı"sının ne anlama gelebileceğini bile düşünmeden,

"Yağmur'a sor," dedim.

Az sonra, Yağmur'la Damla, peşlerinde Anin'le paldır küldür çalışma odama daldı.

"Çuka'yı hiçbir yerde bulamıyoruz baba!" diye bağırdı Yağmur.

İşte o zaman, Anin'in "Çok dışarıya gitmiş olabilir mi?" sözüyle ne demek istediğini anlayabildim.

Evde olmadığına göre, Çuka tek başına sokağa çıkmış olmalıydı. Hem de, üstündeki hayvan postundan yapılma kılıkla. Gerçekten sokağa çıkmışsa, ortalık karışmış demekti.

"Paniklemeyin, paniklemeyin, evin her yanına bir kez daha bakın!" diye bağırdığım sırada, esas panikleyenin kendim olduğunun da farkındaydım doğrusu.

Hayır, Çuka evde de, bahçede de yoktu. Öyleyse dışarı çıkmıştı. Dışarı çıktıysa o kılığı, kendine özgü davranışlarıyla bir karmaşa yaratmış olabilirdi. O zaman, onu bulmamız çok kolay olurdu. Ama onu ne halde bulacağımızı düşünmek bile istemiyordum.

Anin, Elif'in verdiği giysileri giyer giymez, hemen sokağa fırladık.

"Siz sağ taraftan bakkala doğru gidin, sorun bakalım tuhaf giysili bir adam görmüş mü ya da dikkatini çeken herhangi bir olay olmuş mu? Bir şey öğrenemezseniz, parka gelin, ben Anin'le oraya doğru gidiyorum," dedim kızlara.

Karşıdan gelenlere, tuhaf giysili bir adam görüp görmediklerini sorarak parka doğru yürüdük.

"A!.." dedi az sonra karşılaştığımız bir adam, "Parkta sanırım bir palyaço var, ya da onun gibi bir şey. Çocuklarla oynuyordu. Belki aradığınız odur."

Bunu duyar duymaz, olanca hızımızla koşup soluğu parkta aldık.

Çuka oradaydı. Çocuk bahçesinin yan tarafındaki kum havuzunda, kendisini çepeçevre saran bir çocuk kalabalığının ortasında oturuyordu. Elleriyle, ayaklarıyla çeşitli hareketler yaparak birtakım sesler çıkarıyor, çocuklar da büyük bir keyifle onun yaptıklarını yineliyordu.

Ellerini havaya kaldırıp sallayarak, "Yeee!" diye bağırıyordu Çuka. Hemen ardından çocuklar, havaya kaldırdıkları ellerini sallayarak, "Yeee!" diye bağırıyordu. Çuka, iki ayağını havaya kaldırıp, "Yuuu!" diye bağırıyordu, çocuklar da... Yapılan her hareketten, çıkarılan sesten sonra, hepsi birden kahkahalarla gülüyordu. Çuka da, çocuklar da pek eğleniyordu doğrusu.

İki dakika sonra, öte tarafta Çuka'yla ilgili hiçbir ize rastlayamayan Yağmur'la Damla da bize katıldı. İlk anda gördüklerine pek şaşırmışlardı; ama çok geçmeden, onların da Anin'le birlikte çocuk kalabalığına karıştıklarını gördüm. Arkası dönük olan Çuka beni görmemişti bile.

Uzaktan, parktaki çocukların seslerini, kahkahalarını duyan başka çocuklar da gelmeye başlamıştı.

Yanıma gelip bir süre çocukları izleyen bir kadın, "Ne oluyor burada?" diye sordu.

"Hiiiç..." dedim, "belediye çocukları eğlendirmek için bir palyaço göndermiş. Baksanıza şunların haline, nasıl da keyifliler."

"Bu belediyeler de iyice şaşırdı artık," dedi kadın, "Palyaçolarla uğraşacaklarına çöpleri toplasalar ya!" diye homurdanarak yürüdü.

"Topluyorlar ya!" diye bağırdım ardından, "Belediyeler topladıkça, siz daha çok çöp üretiyorsunuz. Siz de çöpleriniz konusunda dikkatli olmalısınız biraz."

Bıraksam, daha saatlerce sürebilirdi bu keyifli oyun, ama hava kararmaya başlamıştı; gelip geçenlerin tepkisini çekmeden, bir an önce eve gitmekte yarar vardı.

"Çocuklar, çocuklar, çocuklar!.." diye bağırıp el çırparak çemberin ortasına girdim. "Hadi bu güzel oyun arkadaşımızı, bu dünyanın en sevimli palyaçosunu alkışlayarak uğurlayalım artık. Öteki parklarda onu bekleyen başka çocuklar da var. Artık sizden ayrılması gerekiyor."

Çuka beni görür görmez ayağa fırlamıştı zaten. Yüzünde yaramazlık yapmış bir çocuğun tedirgin bakışı vardı. Çuka'yla birlikte çocuklar da çığlık atıp alkış tutarak kalktılar, Çuka'nın çevresinde zıp zıp zıplamaya başladılar.

Oyunun doğallığı içinde çok sakin olan Çuka, böyle bir curcuna karşısında biraz şaşırmıştı. Hemen yanıma koştu. Elimi havaya kaldırıp çocuklara salladım. Beni gören Çuka da aynını yaptı. Şimdi çocuklar da bize el sallıyordu. Çuka'yla ben önde, kızlar arkada, hızla ayrıldık oradan.

Eve geldiğimizde, Çuka'nın bu davranışı konusunda ne yapacağıma karar veremedim. Çuka da, çocuklar da pek eğlenmişti. Çuka'nın evden izinsiz çıkmasının da kimseye en küçük bir zararı olmamıştı. Ama bu yinelenirse, sorunlar çıkabilirdi.

Sonunda, yanında ben olmadıkça evden dışarı çıkmaması konusunda Çuka'yı uyarmakla yetindim. O da söz verdi.

O gece, yemekten sonra salonda hep birlikte oturup uzun uzun konuştuk. Merak ettikleri her şeyi sordular bize. Elimizden geldiğince anlatmaya çalıştık. Ama ikisi de ne kadar zeki olurlarsa olsunlar, pek çok şeyi anlayamadılar.

Çuka ışık büyüsünün, ateş büyüsünün, bizim dünyamızda tanık olduğu tüm büyülerin nasıl yapıldığını öğrenmek istiyordu en çok. Onları kendi zamanında uygulayabilse, halkı çok daha kolay ve rahat yaşardı.

Ona bunun olanaksız olduğunu nedenleriyle anlatmaya çalıştıysam da anlayamıyordu. Zaman içinde yolculuk onun kavrayamadığı bir şeydi. Hâlâ bizim uzak bir yerde yaşadığımızı düşünüyordu. Giderken bu büyüleri yanında götürebileceğini sanıyordu.

"Dostsanız niye vermiyorsunuz bu büyüleri bize de?" diye soruyordu ısrarla, "Sizin gibi biz de yararlanabiliriz. Mağaramız aydınlanır. Sizinki gibi bol etimiz olur. Oğlum daha iyi büyür."

Çuka'nın bir oğlu olduğunu ilk kez öğreniyorduk. Hepimiz çok şaşırmıştık.

"Ayna büyüsü bir işe yaramaz, ama ışık büyüsü çok

yararlı bir büyü. Gece oturuyorsun, çıt, karanlık gidiyor..." diyordu Çuka.

Sonunda onunla, anlayabileceği gibi konuşmaya karar verdim.

"Çuka," dedim, "boynundaki kolyeyi bana verir misin?"

Hemen elini boynuna götürdü, kolyeyi tuttu.

"Olmaz!" diye bağırdı, "O başkanlık kolyesi. Yalnızca başkan takar onu. Bizim halkımızdan başkasına verilmez o."

"Bizim büyülerimiz de böyle işte," dedim ona. "Bizim halkımızdan başkasına verilmez. Bizim halkımızdan başkası tarafından kullanılamaz."

Sanırım sonunda anlamıştı. Büyük bir hayal kırıklığı ve hüzünle baktı gözlerimin içine. Sonra başını önüne eğdi.

"Peki, kolyeyi versem, büyüleri alabilir miyim?"

"Alamazsın Çuka. Bizim büyülerimiz senin kolyenden çok daha büyük ve önemli."

Kırılmıştı Çuka. En değerli eşyasından bile vazgeçmeye hazırdı oysa. Gece boyunca bir daha da konuşmadı hiçbirimizle. Kızların, oğluyla ilgili sorularına bile yanıt vermedi.

"Yarın konuşuruz," deyip yatmaya gitti sonunda.

Sanırım Anin daha iyi anlamıştı bizi. Ama Çuka, bir başkan olarak değerlendiriyordu her şeyi ve gördüğü bütün bu büyülerin halkına ne kadar yararlı olabileceğini çok iyi biliyordu.

Ertesi sabah kalktığında, gece yaptığımız konuşma-

lar hiç olmamış gibi davranıyordu. Doğruca mutfağa, Elif'in yanına gitti.

"Yemek hazırlayacağım," dedi, "ama benim ateşle değil, senin ateşle."

O sabah yediğimiz omleti o pişirdi.

Bu sırada içeriden kızların kıkırdamaları geliyordu. Belli ki oyuncak bebekleriyle oynuyorlardı.

Kahvaltıdan sonra, "Bugün ne yapacağız?" diye sordu Çuka.

Aklıma çok ilginç bir şey geldi. Kızların eskiden kalma, koca bir kutu dolusu legoları vardı. Gidip onları getirdim. Nasıl kullanıldığını, ne gibi şeyler yapılabildiğini gösterdim. Yapılabilecek şeylerin resimlerini koydum önüne.

Bu oyuncak Çuka'nın çok ilgisini çekmişti. Hemen oturup onları incelemeye, değişik parçaları birbirine takıp çıkarmaya başladı. Dış dünya ile ilgisi kesilmişti sanki. Onu legolarla baş başa bırakıp başladığım bir yazıyı tamamlamak için çalışma odama geçtim.

Bir ara kendime kahve yapmak için dışarı çıktığımda, Anin'le kızların da ona katılmış olduklarını gördüm. Yaptıkları işe öylesine kaptırmışlardı ki kendilerini, benim yanlarına geldiğimi bile duymadılar.

Akşama doğru çalışma odamın kapısı açıldı. Çuka'ydı gelen. "Gel bak," dedi.

Sehpanın üstünde başladıkları çalışmayı, yemek masasına taşımışlardı. Legolardan, inanılmaz güzellikte bir Karain maketi yapmışlardı elbirliğiyle. En küçük ayrıntıya kadar her şey vardı bu makette. Evdeki lego

parçalarının yetmediği yerlere küçük küçük resimler koymuşlardı. Çuka'nın kamışlardan yaptığı su kanalı bile vardı makette.

"Biz gidince hatırlarsın," dedi Çuka.

Doğrusu çok duygulanmıştım. Hemen çıkıp bir sokak ilerideki marangoza uygun büyüklükte bir sunta kestirdim. Suntanın üstüne kalın, beyaz karton yapıştırdım. Maketi büyük bir özenle masadan suntanın üstüne kaydırdık. Sonra da götürüp çalışma odamdaki küçük sehpanın üstüne koyup iki kitaplığın arasındaki boş köşeye yerleştirdik.

"Teşekkür ederim," dedim Çuka'ya.

Gerçekten de çok duygulanmıştım. Karşılığında Çuka'ya bir armağan da ben vermek isterdim, ama yapamazdım. Buradan götüreceği her şey, zamanın akışını sonsuza kadar değiştirebilirdi.

O gece de pek konuşmadım, erkenden yattım. Bu iki genç insanı kendi çocuklarım gibi sevmeye başlamıştım. Ne yazık ki aramızda kocaman bir zaman uçurumu vardı ve ben onlar için hiçbir şey yapamazdım. Onlar, zaman içinde kendilerine düşen görevleri yerine getirmek zorundaydı. Dönüp kendi zamanlarına gidecek, bizim zamanımızda yaşadıkları hiçbir şeyi anımsamayacaklardı.

Onları videoya kaydetmekle çok iyi yaptığımı düşündüm bir an. En azından bir anı olarak kalacaktı dün yaptığım kayıtlar.

Dönüş

Çuka'yla Anin, tam on gün kaldılar bizimle birlikte. İşimden izin almış olduğum için rahattım. Bu on gün boyunca dışarıya çok az çıktık. Kalan zamanımızı evde geçirdik. Gördükleri en basit şey bile merak ve ilgi kaynağıydı onlar için. İlk şaşkınlıkları geçer geçmez de beni bir soru yağmuruna tutuyorlardı. Örneğin, Bambi'nin oynadığı küçük toplar... Topun nasıl böyle zıplayabildiğini anlayamıyorlardı. İçine gizlenmiş minik bir hayvan olduğunu, onun zıpladığını düşünüyorlardı. Topların içinde hayvan olmadığını onlara anlatabilmek o kadar güçtü ki, sonunda toplardan birini ortadan kes-

tim. Topun içindeki yumuşak, süngersi dokuyu büyük bir dikkatle incelediler. Bir parça koparıp tadına bile baktılar. Sonunda çözümü bulmuşlardı: "Zıp zıp büyüsü"ydü bu.

Kızların oyuncak bebeklerinin, oyuncak hayvanlarının büyüsünü çözememişlerdi, ama Anin bayılmıştı bebeklere. Her fırsatta gidip onlarla oynuyordu.

Büyüyle açıklanamayan şeyler de vardı ama. Elif' in mutfakta her şeyi kolayca kesiverdiği ışıltılı bıçaklar büyü değildi. Bunlar, "ışık taşı"ndan yapılmış bıçaklardı. Kendi kabilelerinin yaşadığı yerde bu "ışık taşı" yoktu. Olsaydı, belki onlar da böyle bıçaklar yapabilecekti.

Çevrede hiçbir av hayvanı ve avcı görmemişlerdi, ama yedikleri et ve tadına bayıldıkları ekmek büyü değildi. Onlar "yiyecek"ti.

Cam eşyaların, "buz büyüsü" olduğuna karar vermişlerdi, ama neden buz gibi soğuk olmadığını anlayamamışlardı.

"Sanırım büyü, soğukluğunu da yok etmiştir," dedi sonunda Çuka.

Onları otomobille geziye çıkarmak istediğim gün çok zorlandılar. Parlak renkli bir canavarın karnına girmekten korkuyorlardı. Otomobilin içindeki yerlerini almış olan kızlara bir şey olmadığını görünce, cesaretlenip girdiler içeri. Ama her an fırlayıp kaçacakmış gibi tedirgin oturuyorlardı.

Karşıdan gelen, sağımızdan solumuzdan geçen taşıtlar iyice korkutmuştu ikisini de. Sonunda, araba ge-

zintisinden vazgeçerek, iki-üç sokak öteden geri dönüp eve geri getirdim onları. Kapıdan girer girmez rahat bir soluk aldılar.

Damla hemen içeri koşup bir zamanlar oynamayı çok sevdikleri uzaktan kumandalı oyuncak otomobili getirdi.

Bindiği ve dışarıda gördüğü otomobilleri kastederek, "Yavrusu mu bu onların?" diye sordu Çuka.

"Yook," dedi Yağmur gülerek, "bu oyuncak."

Sonra Çuka'yla Anin'e oyuncağın nasıl çalıştırıldığını gösterdiler. Arabanın ileri geri gidip gelmesi, adını koymak için yeterli gelmişti Çuka'ya, "Hıı, oyuncak büyüsü bu," dedi.

Bu sözü duyar duymaz Anin de oyuncak bebeklerin ne olduğunu anlayıvermişti.

"Eveeet..." dedi, "içerideki bebekler de oyuncak büyüsünden..."

Çuka'yla Anin iki saat boyunca bahçede, çığlıklar atarak otomobille oynadı.

Bir sabah bahçede, evdeki el aynalarından biriyle oynarken buldum Çuka'yı. Aynayı güneşe tutup yansıyan ışığı ağaçların üstünde, duvarlarda gezdiriyor, aynayı hızlı çevirerek hareketli yansımalar elde ediyordu. Çok hoşuna gitmişti bu oyun.

"Damla öğretti," dedi.

O gün, bahçe güneş gördüğü sürece bu oyunu oynadı.

Küçük birtakım kazalar dışında, sorunsuz bir on gün yaşamıştık. Artık Çuka ile Anin'in kendi zamanlarına dönmeleri gerekiyordu. Bıraksam belki biraz daha kal-

mak isteyebilirlerdi. Ama gitmeleri gerektiğini söylediğimde de, itiraz etmeden kabul ettiler.

Bizim çağımızdan kendi çağlarına hiçbir şey götürmemeleri gerektiğini sıkı sıkıya anlatmıştım onlara. Karain'de onlardan ayrıldıktan sonra zamanı tersine çevireceğimizi, yaşadıkları bu on günü hiç yaşamamış olacaklarını, hiçbir şey anımsamayacaklarını söylememiştim ama. Zaten anlatsam da anlayamazlardı.

Hazırlıklarımızı tamamladıktan sonra, beşimiz birden zaman bisikletine kurulduk. Zamanda herhangi bir değişiklik olmasın diye, tam ayrıldığımız dakikaya döndük. Onlarla kucaklaşıp vedalaştıktan sonra, zamanı tersine çevirebilmek için, Çuka'nın bizi bulduğu andan biraz öncesine gitmemiz gerekiyordu. Yağmur, bilgisayarı, Çuka'nın gözden kaybolduğu dakikaya ayarladı.

Mağaradan çıkan Anin, su içip yüzünü yıkamasını bitirdikten sonra, deriden yapılma bir torbanın içine elma doldurdu. Yere oturup çocukları yanına çağırdı. Sanki bu oyunu hep oynuyorlarmış gibi, çevresinde bir çember oluşturup zıplaya zıplaya koşmaya başladı çocuklar.

"Çalıştır bilgisayarı," diye seslendim Yağmur'a. Çuka'nın bizi bulmasından bir-iki dakika önce, kendi zamanımıza doğru yola koyulmuştuk bile. Böylece, bu yolculuğumuzdan hiçbir iz kalmamıştı geride.

Ya da, biz öyle olduğunu sanıyorduk.

Zaman İçinde Bir Başka Zaman

Zaman bisikleti durduğunda, bizi kötü bir sürpriz bekliyordu:

Geldiğimiz yer, bildiğimiz dünyadan çok farklıydı.

Evimiz yerinde yoktu. Mahallemiz de. Çok geniş bir çayırlığın orta yerindeydik. Uzakta, şimdiye kadar gördüklerime hiç benzemeyen, sivri kuleleri bulutlara ulaşan, geniş bir alana yayılmış, çok kocaman bir yapı vardı. Bir kale ya da şatodan çok, bir kent büyüklüğünde ve görünümündeydi. Kendi zamanımıza gidecek yerde, yanlış bir zamana, yanlış bir yere gelmiş olmalıydık.

"Hayır baba," dedi Yağmur, "tam yola çıktığımız yerde ve zamandayız. Kendi zamanımızdayız yani."

"Öyleyse, zamanın akışını bir biçimde bozmuş olmalıyız," dedim.

"Öyle olmalı... Ama nerede ve nasıl?"

İşte bu sorunun yanıtını bulmak çok zordu.

Bilgisayarda yanlış bir işlem yapmış olabileceğimizi düşünerek, yeniden Çuka'nın çağına döndük ve Anin çocuklarla oynamaya başladığında kendi çağımıza dönmek üzere yola çıktık.

Sonuç yine aynıydı.

İnsanın içini ürperten o korkunç görünümlü yapı karşımızda duruyordu.

Bir ara, siyah renkli, tuhaf giysili bir grup adam çıktı o büyük yapıdan. Hiç bilmediğimiz, ne olduğunu anlayamadığımız garip silahlar kuşanmışlardı. Bindikleri araçlar, her tarafından dışa doğru sivri çubuklar uzanan, üstü açık tanklara benziyordu. Bizi görmelerinden korkarak, az gerimizdeki ormana sığındık. Neyse ki, bizi fark etmeden geçip gittiler.

Sığındığımız orman da çok tuhaftı. Hiçbir ses duyulmuyordu. Böyle bir ormanda bulunması gereken kuşlar, sincaplar, kelebekler, böcekler, hiçbiri yoktu... Toprağı araştırdım. Karınca bile yoktu ormanda. Burası, bizim dünyamızla ilgisi olmayan, bambaşka, inanılmaz, katlanılmaz bir dünya olmuştu. Sanırım buna biz neden olmuştuk.

İçimi inanılmaz bir acı sardı. Kızlar da dokunsam ağlayacak gibi üzgün duruyordu. Zamanın akışında ne-

den olduğumuz bu bozukluğu bir biçimde düzeltmemiz gerekiyordu.

Bir kez daha geri dönüp bu sefer zaman içinde yavaş yavaş ilerleyerek, neleri nasıl değiştirmiş olabileceğimizi araştırmaya karar verdik: Çuka'nın zamanına geri döndük.

Çok yavaş bir hızla ilerlemeye başladığımızda, gördüklerimiz çok şaşırtıcıydı.

Çuka kendi zamanına dönerken, bizim evdeki yuvarlak el aynalarından birini de yanında götürmüştü. Biz zamanı tersine çevirirken, ayna torbasındaydı. Zaman tersine dönmüş, ama ayna orada kalmıştı.

Hemen hızımızı daha da yavaşlatmasını söyledim Yağmur'a. Şimdi zaman içinde daha da yavaş ilerliyorduk.

Bizimle geçirdiği günleri anımsamayan Çuka, torbasında bulduğu bu garip şeyin ne olduğunu anlamaya çalışırken, aynada kendi yüzünü gördü, bir çığlık atarak aynayı elinden fırlattı.

Aynanın yere değen yüzü parçalara ayrılmıştı, ama öteki yüzü sağlamdı.

Korkusu geçtikten sonra Çuka, aynanın sağlam yüzünü dikkatle inceledi, birkaç kez aynada yüzüne baktı, sonra kırık parçaları teker teker toplayarak özel bir torbaya koydu.

Aynanın sağlam yüzünü hep torbasında taşıyor, yanından hiç ayırmıyordu. Sık sık çıkarıp inceliyor, ne olduğunu, ne işe yarayabileceğini anlamaya çalışıyordu.

Güneşli bir gün, yine aynayı çıkarmış incelerken,

ağaçların üstünde oynaşan bir ışık gördü. Bunun, elindeki aynadan yansıyan güneşin ışığı olduğunu anlaması uzun sürmedi. Hemen koşup ayna kırıklarının bulunduğu torbayı aldı.

Kırıklar da aynı şeyi yapıyor, güneşin ışığını çok uzaklara kadar yansıtıyordu.

Çuka bir süre düşündükten sonra, adamlarından birini çağırdı ve nasıl yapılacağını öğrettikten sonra onu ötedeki tepelerden birine yolladı.

Az sonra, adamın gittiği tepede bir yıldız parlaması belirmişti. Çuka da ona, kendi aynasıyla ışık yolladı.

Zaman bisikletini hızlandırmıştık şimdi. Sonradan olanları merakla izliyorduk.

Ne olduğunu, nereden geldiğini bilmiyordu, ama Çuka yeni bir haberleşme aracı bulmuştu.

Karainliler ayna kırıklarını yıllar boyunca uzaktan haberleşmek için kullandı. Ama Çuka'dan sonra gelen kabile başkanıyla birlikte her şey değişti.

Yeni başkan Kurri, hırçın bir adamdı. Dünyaya bakışı da Çuka'dan çok değişikti. Çuka'nın yaptığı gibi, bilgilerini, çevreye yayılmış olan küçüklü büyüklü kabilelerle paylaşacağına, onları egemenliği altına almak istiyordu. Her türlü işi onlara yaptıracak, kendisi ve kabilesi daha kolay koşullarda, bolluk içinde yaşayacaktı.

Bunun için de, yaşadığı çağda benzeri bulunmayan bir haberleşme aracı olan aynaları kullanarak, komşu kabilelere baskınlar düzenledi, oralardan aldığı esirleri köle olarak kullanmaya başladı.

Öteki kabileler, kendilerini korumak için önlem al-

maya başlayınca da, insanlık tarihinin ilk savaşları, başlaması gereken tarihten binlerce yıl önce başlamış oldu.

Kurri'nin başkanlık yaptığı dönemle birlikte, insan toplulukları kendilerini, kabile yaşamını iyileştirecek şeyler için çaba harcamaya değil de, her an çıkabilecek savaşlara göre geliştirmeye başlamıştı.

Bu, sonraki çağlarda daha da yoğunlaşmıştı. Her şey, savaş olasılıklarına göre tasarlanıyor, olabilecek savaşları kazanmak üzere düzenleniyordu.

Zamandaki akışın bozulma nedenini anlamıştık. Daha ileriye gitmemize gerek kalmamıştı. Şimdi yapmamız gereken tek şey, Çuka'yla Anin'i kendi zamanlarına bıraktığımız âna geri dönmek, Çuka'daki aynayı alarak her şeyi yeniden eski düzenine sokmaktı.

Değişik çağlar arasındaki bu uzun geziler üçümüzü de yormuştu. Aslında belki de uygun bir zamana geçip bir süre dinlenmemiz gerekirdi, ama Yağmur'un, "Baba bilgisayarın pilinin gücü tükeniyor," demesi böyle bir olasılığı tümüyle ortadan kaldırdı. Bilgisayarın pili biterse, bisikletin dinamosuna bağlayıp öyle çalıştırmamız gerekecekti. Bu da zaman zaman aksamalara neden olabiliyordu.

Doğruca, Çuka ve Anin'le vedalaşmakta olduğumuz dakikaya gittik.

Kızlar, Anin'le kucaklaşarak vedalaşıyordu.

"Çuka... Aynayı bana vermelisin," dedim.

Çuka'nın yüzü kızarıverdi hemen. Başını önüne eğdi. Yapmaması gereken bir şeyi yaptığını biliyordu.

"Vermesem..." dedi, "ben ayna büyüsünü çok seviyorum."

"Olmaz," dedim, "ayna büyüsü sende kalırsa, ileride çok daha güçlü büyülere neden olacak."

"Nereden biliyorsun?"

"Kurri'den..."

"Kurri'yi nereden tanıyorsun sen? O daha yaramaz bir çocuk..."

"Kurri'yi ayna büyüsünden tanıyorum. Ayna sende kalırsa, o yaramaz çocuk senden sonra başkan seçilecek, ayna büyüsünü kullanarak çok yaramaz bir başkan olacak."

"Senin büyülerin çok güçlü," dedi Çuka. "İstesem de sana engel olamam ki."

"Olamazsın. Onun için aynayı geri vermelisin."

Anin ve kızlar büyük bir ilgiyle bizi izliyordu Anin, "Doğru söylüyor," dedi, "onların büyüleri bize zarar verir. Aynayı geri ver."

Çuka aynayı torbasından çıkarıp uzattı. Sonra da hiçbir şey söylemeden, başını öne eğerek yürüyüp gitti. Anin de arkasından.

Zamanı tersine çevirme işlemine yeniden başlayabilirdik. Hemen yola koyulduk.

İşte, ilk geldiğimiz dakikadaydık yeniden. Önce Çuka çıktı mağaradan. Az sonra da Anin.

Anin, su içip yüzünü yıkamasını bitirdikten sonra, deriden yapılma bir torbanın içine elma doldurdu. Yere oturup çocukları yanına çağırdı. Sanki bu oyunu hep oynuyorlarmış gibi, çevresinde bir çember oluşturup

zıplaya zıplaya koşmaya başladı çocuklar. Koşma sürerken, içlerinden biri çemberin içine girip Anin'in önüne çöküyor, onun uzattığı elmayı alıp yeniden koşmaya başlıyordu.

Çuka'yla köpekler bayırdan aşağıya inmeye başlamıştı. Bu kez görebilmiştim onları. Köpekler uzun uzun havayı kokluyordu.

Elimdeki aynayı sımsıkı tutarak, "Haydi, şimdi!" diye bağırdım Yağmur'a.

Yağmur, bilgisayarın tuşlarına bastığı anda, kendi zamanımıza doğru yol almaya başlamıştık bile.

Çevremizdeki görüntüler, ışıktan daha hızlı akan bir renk cümbüşüne dönüşüvermişti.

"Oh!.." diye rahatladım o anda.

Ama, erken çekilmiş bir "Oh!"muş o da.

Zaman İçinde Gezerken Gördüklerimiz

Zaman bisikletiyle, zaman içinde ileriye ya da geriye doğru giderken, görülebilen tek şey, sizi çepeçevre sarmış, uçuşan bir ışık ve renk cümbüşüdür. Sizi bir anda sararlar, gideceğiniz zamana ulaştığınızda da bir anda kaybolurlar. İlk anda, uykudan uyanırken gördüğünüz gibi bir parça bulanık görürsünüz çevrenizi.

Bu sefer öyle olmadı. Işık ve renk topları kesik kesik kayboldular. Uyanma duygusu, her zamankinden birazcık daha uzun sürdü. Sonra çevreyi gördüm.

Hiç tanımadığımız bir yerde ve bilmediğimiz bir zamandaydık yine.

"Olamaaaz!" diye bağırdığımı anımsıyorum.

Öfke ve korkudan kendimi yitirmiştim.

Az sonra kendime geldim.

"Zaman içinde sonsuza kadar böyle dolanıp duracak mıyız?" diye söylenip duruyordum kendi kendime.

"Hişt, baba..." diye dürttü Yağmur. "Merak etme, önemli değil, doğru yoldayız. Yalnızca bilgisayarın pilinin gücü bitti."

"Eee?"

"E'si, bilgisayarı bisikletin dinamosuna bağlayacağız ve öyle gideceğiz. Gidişimiz biraz yavaş olur, ama kendi zamanımıza ulaşırız, merak etme..."

Bu hem iyi hem de kötü bir haberdi.

"Bisikletin pedallarını kim çevirecek?"

"Seeen..."

"Gördün müüü? Eziyeti yine ben çekeceğim."

"Aman babaaa..." diye söze girdi Damla, "yakındığın şeye bak. Ne olacak yani, boyum yetse ben çevirirdim pedalları."

"Ama bir tek benim boyum yetiyor, değil mi?" dedim.

Daha çok söylenirdim, ama "Hadi baba, sızlanmayı bırakıp bilgisayarı dinamoya bağla da, bir an önce şuradan gidelim," diye sözümü kesti Yağmur.

Bilgisayarı bisikletin dinamosuna bağlayıp homurdanarak pedalları çevirmeye başladım.

Aslında, homurdanıp yakınacak hiçbir şey yoktu. Çok keyifli bir yolculuktu yaptığımız. Bilgisayar kendi gücüyle gitse, çağları göz açıp kapayana kadar aşıyorduk, ama ışık toplarından başka hiçbir şey de göremiyorduk. Oysa

pedal gücüyle, yani bisikletin dinamosuyla giderken, tarih gözümüzün önünden, hızlı çekilmiş bir film gibi akıp gidiyordu. Pedal çevirmeyi hızlandırırsam, tarih filminin akışı hızlanıyor, yavaşlatırsam yavaşlıyordu. Zamanın akışında oluşturduğumuz bozukluğu düzeltebildiysek -düzeltmiş olduğumuzu sanıyordum- böylesi çok keyifli bir yolculuk oluyordu bizim için. Hattiler, Hititler, Sümerler derken kendi çağımıza doğru hızla yol alıyorduk.

Bir ara Büyük İskender'i görür gibi oldum. Çok büyük bir ordunun başında, Anadolu'yu geçip gidiyordu.

Sonra Selçukluları gördüm. Anadolu'da anıtsal yapılar yapıyorlardı.

Sonra Osmanlı akıncıları...

Tarihi gerçekten sinemada film seyreder gibi izliyorduk.

Bir ara, "Baba yavaşla!" diye bağırdı kızların ikisi birden. Onlar öyle bağırınca, yavaşlamak söz mü, duruverdim. O da ne? Bildik bir yerdi burası. Dikkatlice bakınca tanıdım. İstanbul'da Rumelihisarı'ndaydık. Ama yıkık dökük bir haldeydi hisar. Duvarlar, kuleler hep yıkıktı. Çevresi taşlar, molozlarla doluydu. Bizim bildiğimiz Rumelihisarı 550 yılı aşkın bir süredir dimdik ayaktaydı. Orada konserler bile verilirdi.

"Kızlar, Rumelihisarı yıkılmış olduğuna göre, zamanda çok ileri gittik sanırım. Biraz geri dönmeliyiz," dedim.

"Dikkatli baksana baba," dedi Yağmur.

Bu kez daha dikkatlice bakınca, hisarın yeni inşa edilmekte olduğunu gördüm. Yüzlerce usta taş yontuyor,

duvar örüyordu. Çalışanların arasında, sırtında taş taşıyan paşalar bile vardı.

"Fatih Sultan Mehmet'in zamanına geldiiik!" diye el çırparak bağırdı Damla. Tarihin en önemli dönemeç noktalarından biriydi bu.

"Öyleyse burada biraz oyalanabiliriz," dedim, "Belki Fatih'i bile görebiliriz..."

"Yaşasıın!" diye bağırdı kızlar.

Rumelihisarı yeni inşa edildiğine göre, demek henüz fetih savaşı başlamamıştı. Görebileceğimiz pek çok şey vardı. Bisikletin pedallarını yavaş yavaş çevirdim. Hisarın yapımı, lego oyuncaklar gibi hızla gelişiyordu. Kulelerden biri tamamlanmıştı bile.

"Baba yavaşla!" diye bağırdı Yağmur.

O bağırtıyı duyunca, hemen durdum yine.

"Ne oldu?"

"Gelenlere baksana. Sanırım şu en öndeki Fatih Sultan Mehmet."

Gerçekten de at üstünde kalabalık bir topluluk geliyordu; en öndeki de Fatih'ti. Atının üstünde, uçmaya hazır bir kartal gibi duruyordu. Keskin bakışlarıyla çevreyi süzüyordu.

Fatih, bir an bizim bulunduğumuz yere bakar gibi oldu.

Aman bizi görmesin diye korkuyla pedallara basıverdim. Yavaşlamayı akıl ettiğimde, Rumelihisarı çoktan tamamlanmış, savaş başlamıştı bile.

Aslında 29 gün süren savaşı, biz 29 dakikada izledik. Her güne bir dakika. Böyle izleyince, olaylar çok hızlı

gelişiyordu, ama bunlar daha önce kitaplardan okuduğumuz şeyler olduğu için, pek güzel anlıyorduk. Fatih'in İstanbul surlarından içeri girmesine kadar her şeyi bir güzel izledik. Ama ondan sonra, "Yeter, yorulduuum!" diye bağırdım.

Saatlerdir pedal çevirmekten gerçekten yorulmuştum ve daha 550 yıllık bir yolumuz vardı. Dakikada bir yıl gitsek, 550 dakika, yani 9 saat süreyle pedal çevirmem gerekiyordu. Doğrusu buna gücüm yetmezdi. Artık hızlanıp bir an önce kendi zamanımıza ulaşmamız gerekiyordu.

"Sıkı tutunun kızlar, gidiyoruz," dedim.

Zaman içinde hızla ilerlemeye başladık. Gözümüzün önünde İstanbul, kaleydoskop ya da öteki adıyla çiçek dürbünündeki görüntüler gibi sürekli değişiyor, genişliyordu. Durmadan evler, saraylar inşa ediliyordu.

Bir ara büyük bir yangın gördük. Kentin neredeyse yarısı yanıyordu. Böyle bir olayı görmeyi içimiz kaldırmadığı için, soluk soluğa kalmama karşın daha hızlı çevirdim pedalları.

İstanbul'un yeni semtlerinden, Şişli, Maçka ve Teşvikiye'de yeni binaların yapılmakta olduğu sırada yine yavaşladım biraz. Ve...

Veee... Şişli'deki pembe evinden çıkarken Atatürk'ü gördük. Geçen birisine selam veriyordu. Gülümserken, gözlerinin içi de gülüyordu.

"Atatüüürk!" diye bağırdı kızların ikisi birden.

Biraz daha yavaşladım hemen, ama duramadım. Dursam o da bizi görürdü ve bu zamanın akışı için hiç de iyi olmazdı doğrusu.

Kızlar, "Yaşasıın! Atatürk'ü de gördük! İyi ki bilgisayarın pili bitmiş!" diye heyecanla el çırpıp bağrışırken, az daha bisiklet devriliyordu. Devrilseydi, sanırım her birimiz bir yana savrulur, zamanın sonsuzluğu içinde kaybolur giderdik. Neyse ki güç de olsa devrilmesini önleyebildim bisikletin ve yeniden olanca gücümle çevirmeye başladım pedalları.

Artık, kendi zamanımıza ve evimize çok yaklaşmıştık. Gelirken izlediğimiz tarihsel olaylardan, doğru yolda olduğumuzu düşünüyordum. Sanırım, zamanın akışında neden olduğumuz o bozukluğu düzeltebilmiştik. Ama bunu, kendi zamanımıza ve kendi evimize ulaşmadan tam olarak anlamamızın olanağı yoktu.

Saatlerdir bisikletin pedallarını çevirmekten çok yorulmuştum, ama son bir çabayla, kendi zamanımıza ulaşabilmek için bastım pedallara. Artık, gücümün son kırıntılarını kullanıyordum.

Birden, "plop" diye bir ses geldi ve pedalları çeviren ayaklarım boşa dönmeye başladı. Dehşet içinde gözlerimi yumup, "Eyvah!" diye düşündüm, "Şimdi hapı yuttuk işte. Bisikletin zinciri koptu. Artık hiçbir yere gidemeyiz."

Gözlerimi yavaşça araladığımda, evimizde, salonun orta yerinde, tam Çuka ve Anin'le yola çıktığımız yerdeydik.

"Aaa, çok çabuk geldiniz," diye karşıladı bizi Elif.

Onu görünce içim rahatladı.

"Sen bir de bize sor," dedim.

Kızlar annelerine, yaşadıklarımızı, gördüklerimizi

anlatmaya başlamıştı bile. Gerçekten doğru yerde ve doğru zamanda olup olmadığımızı denetlemeyi bile düşünmeden, kendimi yatağa attım.

O kadar yorulmuştum ki, başımı yastığa koyar koymaz uyumuşum.

Ayna Ayna Neredesin?

Uyanıp da yatağımda doğrulduğumda, nerede olduğumu anımsayamadım bir an. Evimde, kendi yatağımda olduğumu algılayabilmem için birkaç dakika geçmesi gerekti.

Karain'den, olmayan ve olmaması gereken çağlara birkaç kez gidip geldikten, bildiğimiz zaman içinde saatler boyunca bisiklet pedalı çevirerek yol aldıktan, onca korkuyu yaşadıktan sonra kendi yatağımda uyanmak, büyük bir mutluluktu.

Ortalık yeni yeni ağarıyordu.

Şöyle keyifle gerinmeye başlamıştım ki, donup kaldım

olduğum yerde. Aklıma korkunç bir düşünce gelmişti:

Ayna!..

Ayna neredeydi?

Çukalardan son kez ayrıldığımızda onu sımsıkı tuttuğumu anımsıyordum. Ama sonra? Tarih içinde saatler süren yolculuğumuz boyunca ayna neredeydi? Ne yapmıştım onu?

Dehşet içinde fırladım yataktan.

Daha güneş doğmamıştı. Elif ve kızlar uyuyordu. Hemen salona koştum.

Zaman bisikleti, salonda, bir kenara çekilmiş duruyordu.

Bisikletin sağına soluna asılmış çantaları, torbaları teker teker boşalttım, ayna yoktu.

Belli ki, kendi zamanımıza gelirken bir başka zamanda, neresi olduğunu bilemediğim bir başka yerde düşürmüştüm onu.

Onu mutlaka bulmamız gerekiyordu.

Bulamazsak, nasıl olduğunu ya da olacağını kestiremediğim bir biçimde, zamanın akışı yine değişecekti. Ya da çoktan değişmişti bile.

Beynimi zorlayarak, hangi çağda, nerede düşürmüş olabileceğimi bulmaya çalıştım. Nerede düşürmüş olursam olayım, bunun yaşadığımız çağa yansımalarının, yaşadığımız çağda oluşturabileceği değişikliklerin neler olabileceğini düşünmeye çalıştım.

Düşünmek çözüm getirmiyordu. Evimizin kapısını açıp sokağa baktım. Görünürde değişen hiçbir şey yok gibiydi.

Bahçeye çıkıp incir ağacına baktım. Kırılan dalı kesildikten sonraki haliyle, üç dallı kocaman bir incir ağacıydı o da; hiç değişmemiş gibi duruyordu.

Ben sağda solda, herhangi bir değişikliğin izlerini yakalayabilir miyim diye dolanırken, Bambi geldi yanıma. Elimi yaladı "harf-harf" diye soluk alarak. Bambi de çatal kuyruklu ya da iki boynuzlu değildi. Bildiğimiz Bambi'ydi işte. Rengi falan da yeşillenmemişti.

Ama ayna yoktu ortalıkta.

Ben böyle deli danalar gibi ne yapacağımı bilemeden dolanıp dururken güneş doğmuş, ortalık iyice aydınlanmıştı.

Her zaman olduğu gibi, önce Yağmur geldi salona, hemen ardından da, gerinip gözlerini ovuşturan Damla.

Beni görmemişlerdi bile.

Mutfağa gidip birer kutu süt aldılar kendilerine. Zamanın değişik bir yerinde olduğumuzu gösterecek herhangi bir tuhaflık yoktu davranışlarında. Yağmur, sütünü içerken kapıya gidip gazeteyi almış, Damla da her zaman yaptığı gibi televizyonu açıp haberleri izlemeye, haberlerden sonra gelecek olan çizgi filmi beklemeye başlamıştı.

Yağmur, gazetenin birinci sayfasındaki haber başlıklarını okuduktan sonra, "Bugün hava yağışlı olacakmış," dedi Damla'ya.

Damla başını çevirip, "Biz de evde otururuz..." derken, yerinden sıçradı.

Sonunda, ikisi birden beni görmüştü:

"Babaaa! Uyandın mı?"

"Öyle derin uyuyordun ki, hiç uyanmayacaksın sandık," dedi Yağmur.

Konuşamıyordum. Ama mutlaka sormalıydım. Belki hâlâ yapabileceğimiz bir şey vardı.

"Ayna!" dedim boğuk bir sesle, "Çuka'nın aynası nerede?"

Kızlar, birbirlerine bakıp gülümsedi. Sonra da ikisi bir ağızdan, "Bizdeee!" diye bağırdı.

"O çok özel bir ayna. Onun için sarıp sarmalayıp sakladık onu."

"Çabuk getirin onu bana!" dedim.

Yağmur, "Kızma babacık, kötü bir şey yapmadık ki," derken, Damla fırlayıp aynayı getirmeye gitti.

Evet, Damla'nın getirdiği ayna, Çuka'nın aynasıydı. Sapasağlam duruyordu işte önümde. Demek ki sonunda, Karain'den geriye dönüşümüzü başarıyla gerçekleştirmiştik; doğru zamanda, doğru yerdeydik.

Zaman bisikletini parça parça edip bu zaman yolculuklarına bir son vermeye karar verdim. Bisikleti de, bilgisayarı da, dinamoyu da, her şeyi parça parça edecektim. Kendi zamanımda yaşıyor olmak, benim için yeterliydi. Çok güzeldi. Artık, başka çağların adını bile duymak istemiyordum. Kitaplığımdaki tüm tarih kitaplarını birilerine armağan edip onlardan da kurtulmaya karar verdim.

İçimde dalga dalga kabaran öfkeyle, zaman bisikletine doğru ilerlerken, elimdeki aynanın bir ucundaki küçücük bir çentik ilişti gözüme. Aynanın orasından küçücük bir parça kopmuştu. Daha önce öyle bir şey yoktu.

Birden korkuyla titredim. Bu parçacık, zaman içinde bir yerde kopmuş olmalıydı. Bu kadar küçücük bir parçacık bile tarihi değiştirebilirdi. Diyelim ki bu cam parçacığı, birinin ayağına batsa. O da üç gün işe gidemese. Onun yapacağı işler aksasa... Bunun günümüze ya da geleceğimize yansımasının hangi boyutlara varabileceğini kim söyleyebilir?

Zaman bisikletini parçalamaktan bu nedenle vazgeçtim. Zamanda önemli bir bozukluk olursa, tek değiştirme şansımız, yine zaman bisikletiydi. Onu sıkıca sarıp sarmalayıp çalışma masamın yan tarafındaki boşluğa kaldırdım. Artık uzunca bir süre ne görmek ne de adını duymak istiyordum. Benim için zaman yolculukları kesinlikle sona ermişti.

Ertesi gün, Bambi'nin bahçeye götürüp oynamaya başladığı terliklerimi paralanmadan almak için salondan çıkarken, topuğumun tam orta yerine bir cam parçası battı. Öylesine derine batmıştı ki, çıkarabilmek için Elif'in epeyce uğraşması gerekti.

Ayağıma batan, Çuka'dan geri aldığımız aynadan kırılmış olan küçücük parçacıktı.

Topuğum öyle acıyordu ki, işyerime telefon edip üç gün daha izin istedim.

Üç gün o topuğumun üstüne basıp yürüyemedim. Topuğumun acısı biraz geçip de üç gün sonra topallayarak işyerime gittiğimde masamda bir yabancı oturuyordu.

Çevreme baktım. Her şey benim bildiğimden, anımsadığımdan bir parça daha değişikti. Sanki zamandaki

değişikliğin belirtileriydi bunlar. Yüreğim pır pır etmeye başlamıştı.

Neler olup bittiğini anlamak için genel müdürümüzün odasına gittim. Beni heyecanla karşıladı.

"Sen izindeyken, şirkette birkaç küçük değişiklik yaptık," dedi. "Artık sen genel müdür yardımcısı oldun."

Doğrusunu isterseniz, hiç de böyle bir beklentim yoktu, ama üç gün önce ayağıma batan cam parçasını düşününce her şeyi anladım.

Çuka'nın aynası, bizim çabalarımızın sonucunda geçmişi değiştirememişti, ama o aynadan kopan küçücük bir cam parçası, geleceği değiştirmiş olabilir miydi?

O günden sonra, kızların, zaman bisikletinin adını anmalarına bile izin vermedim. Amaaa... Doğrusu bu konuda ne kadar direnebileceğimi hiç bilmiyorum.

Zaman İçinde Bir Deney

Dememiş miydim? Ben ne kadar direnseem, sonunda kazanan hep kızlar oluyor. Direnmem ancak üç hafta sürebildi. Her gün yanıma gelip, "Babacıık..." diye başlayan ve zaman bisikletiyle eski zamanlarda bir gezinti yapma istekleriyle son bulan uzun söyleşilerimiz öyle bir noktaya geldi ki, pes ettim.

Bu kez düşündükleri yolculuk biraz değişikti. Son yolculuğumuzdan dönüşte, Rumelihisarı'nın yapımını, Fatih Sultan Mehmet'i görmek, Şişli'deki evinden çıkarken Atatürk'le karşılaşmak onları çok heyecanlandırmıştı.

"Bu kez çok eskilere gitmeyelim baba," dedi Yağmur.

"Nereye gidelim?"

"Atatürk!" diye bağırdı Damla, "Atatürk'ün yaptıklarını izleyelim."

"Evet babacıık... Kurtuluş Savaşımızı izleyebiliriz, cumhuriyetimizin kurulduğu ilk yıllara gidebiliriz. Düşünsene, görebileceğimiz ne çok şey var o dönemde..."

Doğrusu bu, zaman zaman benim de düşündüğüm, düşündükçe çok heyecanlandığım bir şeydi, ama çok büyük bir engel vardı: birileri tarafından görülmek, yakalanmak. Bu da zamanın akışını mutlaka etkilerdi.

"Kesinlikle olmaz," dedim. "İlk çağlara gidiyoruz, çünkü o zaman insanlar az, olanakları kısıtlı, görülüp yakalanma olasılığımız çok düşük. Oysa modern çağlarda birileri mutlaka görür bizi. Hemen yakalanırız. Düşünün bir, biz savaşı izlerken Yunan askerleri bizi esir almış. Ne yaparız o zaman? Ondan sonra olacakları biliyorsunuz. Unuttunuz mu, Çuka bile iki kez yakaladı bizi. Geçen sefer az daha her şeyi altüst ediyorduk."

"Hiçbir yolu, olanağı yok mu baba?" diye sordu Damla.

Bir an düşündüm. Aklıma bir fikir gelmişti. Bu onları uzun bir süre oyalar, beni de ikide bir zaman bisikletiyle gezintiye çıkmaktan kurtarabilirdi.

"Var," dedim. "Zaman bisikletini de bizi de görünmez yapabilirseniz, daha yakın çağlara gidebiliriz."

"Pekiii," dedi Yağmur, "kılık değiştirip öyle gitsek. Yani gittiğimiz çağın kılıklarını giysek. Zaman bisikletini bir yere saklar, fark edilmeden insanların arasına karışabiliriz. Hani polisler haydutları yakalamak için yaparmış ya."

Aslında hiç de kötü bir düşünce değildi bu, ama yine de pek çok tehlikesi vardı. İstemeden yapacağımız en küçük bir yanlışlık, çok kötü sonuçlar doğurabilirdi.

"Bu da çok tehlikeli olabilir, ama yine de bir düşüneyim," dedim.

Ben kılık değiştirme konusunu düşünecektim, onlar da zaman bisikletini görünmez yapma konusunu araştıracaklardı. Böylece anlaştıktan sonra, bir kez daha Çuka'nın çağına gitmeye karar verdik.

"Hadi bakalım, gidin hazırlığınızı yapın."

"Hazırlığımızı yaptık. Hemen yola çıkabiliriz!" diye bağırdı Damla.

"Yaptık ama," dedi Yağmur, "bir önerimiz daha olacaktı sana."

"Yalnızca bir deney. Sonra yine her şeyi düzeltiriz," diye atıldı Damla.

Yağmur'un ona ters ters bakışından, yeni bir oyuna getirilmek üzere olduğumu anladım. Belli ki her şeyi en ince ayrıntısına kadar düşünüp tartışmışlardı aralarında. Çok dikkatli olmak zorundaydım.

"Neymiş bu öneriniz?"

Damla hemen atılıp anlatmaya başlayacaktı, ama ablasının bakışını görünce soluğunu tutup sustu.

"Şimdi biz diyoruz ki... yani... şey... işte düşündük ki..."

"Gevelemeden anlat ne düşündüğünüzü."

"Şimdi babacık... biz artık bu işin bütün inceliklerini öğrendik ya... Giderken Çuka'ya bizim büyülerden götürsek. Onlara örneğin kilden çanak çömlek yapmayı, ok ve yay yapmayı, tekerleği öğretsek. Testere, çekiç, keser,

çivi gibi marangozluk araç gereçleri götürsek..."

Bu listenin nereye kadar uzayacağını, sonunun nereye varacağını pek merak etmiştim doğrusu.

"Birkaç küçük balta, bıçak, birkaç tane çakmak, öyle şeyler işte..." diye sürdürdü listeyi Damla.

"Eee, ne olacak bunlar?"

"Bunlarla Karain halkının gelişme sürecine katkıda bulunacağız," dedi Yağmur gülümseyerek.

"Kızlar, bir tek ayna yüzünden başımıza gelenleri unuttunuz mu? Nasıl yaparız böyle bir şeyi?"

"Ama o zaman bilmiyorduk," dedi Damla.

"Neyi bilmiyorduk?"

"Çuka'nın gizlice bir ayna aldığını."

"Şimdi hepsini biz götüreceğiz. Öğretilecek şeyleri biz öğreteceğiz," diye ekledi Yağmur.

"Sonra ne olacak?"

"Yüz yıl sonrasına gidip bakacağız. Bizim getirdiklerimizden, öğrettiklerimizden yararlanarak hangi noktaya gelmişler."

"Tarihi değiştirdiniz bile. Bunun sonrası kalır mı?"

"Amaaa, sonra da, bu ziyaretin başladığı noktaya dönüp onlara hiçbir şey vermeden geri döneceğiz," dedi Damla.

"İlginç olmaz mı babacık?"

Bu düşünce gerçekten de çok ilginçti. Ama bu konuda kendimi hep olabileceklerin en kötüsünü yaşamaya hazırladığım için,

"Ya bilgisayar bu kez çözümleyemeyeceğimiz bir sorun çıkarırsa?" diye sordum.

"Senin küçük bilgisayarı da birlikte götürürüz. Bir

sorun çıkarsa, bisiklete onu bağlayıveririz, sorun morun kalmaz."

Gerçekten çok ilginç bir deneyim olurdu bu. Yine de, "Sorun kalmayabilir, ama ya morun kalır da morarırsak?" diye düşünüyordum.

Uzunca bir süre, uzunca dediysem, 15-20 saniye kadar, düşündüm. Bu yaptığımın bir çılgınlık olduğunu biliyordum, ama yine de bir denemeye karar vermiştim. İçime öyle bir merak sokmuştu ki kızlar, bunun sonucunu öğrenmezsem çatlardım herhalde.

"Tamam," dedim, "Bugün gidip gerekli malzemeleri satın alıyoruz, yarın da yola çıkıyoruz."

"Yaşasıın!" diye inanılmaz bir çığlık kopardı ikisi birden.

İlk iş olarak, bizim şirketin bilgisayarcısına telefon ettim, akşamüstü boş bir zamanında gelip benim bilgisayarları bir kontrol etmesini rica ettim. Sonra da kızlarla birlikte Şişli'deki hırdavatçıları dolaşmaya çıktık. İki-üç dükkân gezdikten sonra, aradığımız her şeyi bulup almıştık.

Eve geldiğimizde, o ağır şeyleri taşımaktan kollarım ağrıyordu doğrusu.

Bütün o malzemeleri bir çantaya güzelce yerleştirdik.

Az sonra bilgisayarcımız geldi. Önce küçük bilgisayarı kontrol etti.

"Bu, saat gibi çalışıyor, öteki bilgisayar nerede?" dedi.

Zaman bisikletini getirdim odaya. Şaşkınlıkla baktı, "Bu da ne ağabey?" diye sordu.

"Şşşttt!" dedim, "Kızlarla oynadığımız oyunun bir

parçası bu. Sen lütfen şu bilgisayarı bir kontrol ediver."

"Haaa," dedi gizli bir sürprize ortak olurmuş gibi. Gereken kontrolleri yaptıktan sonra, "Bu da saat gibi ağabey," diyerek gitti.

Elif salonda oturuyordu. Yanına gidip yüzüne baktım.

"Biliyorum, kızlar anlattı," dedi.

"Sen de bizimle gelir misin?"

"Gelmeyip de ne yapacağım? Siz oradan geri dönemezseniz, burada tek başıma çok canım sıkılır. Orada koşullar ne olursa olsun hep birlikte eğlenme olanağımız var."

Odalarına gidip, "Anneniz de bizimle geliyor," dedim kızlara.

"Heeey!" diye iki çığlık koptu.

Ertesi gün uzun, yorucu bir gün olacaktı. Yemeğimizi yer yemez, erkenden yattık.

Yattık, ama uyuyabilene aşkolsun. Üç bayan uyudu, ben sabaha kadar döndüm durdum yatakta. Gecenin bir yarısında da kalkıp doğru mu yapıyorum yanlış mı, diye düşünmeye başladım.

İnsan bir şey yapacaksa iyi düşünmeli, sonuçlarına da katlanmalı.

Her türlü önlemi almıştık. Üstelik zaman yolculuklarında iyice ustalaşmıştık. Yapacağımız bu deneyden kimseye bir zarar gelmeyeceğinden emindim. Buna karşılık, pek çok şey öğrenebilirdik.

Gönül rahatlığıyla yattım yeniden. Öylesine derin bir uykuya dalmışım ki, sabah yatakta üstüme çıkıp tepinerek uyandırdı beni kızlar.

Çuka'nın Büyüleri

Zaman bisikleti bahçede bizi bekliyordu. Bu sefer, son ziyaretimizden beş yıl sonrasını seçtik. Köpeklerin yeniden kokumuzu alıp peşimize düşmesinden korktuğumuz için, daha uzak bir yere saklanmıştık. Mağarada olan bitenleri gözetledikten sonra gitmek istiyorduk yanlarına.

Sabahın erken bir saatiydi. Güneş yeni doğuyor, sıcak bir yaz günü başlıyordu.

Önce çocuklar çıktı mağaradan teker teker. Kimisi mağara girişinin az ötesinde şıkır şıkır akmakta olan suyun başına koşup yüzünü, gözünü yıkadı, kimisi hemen oyun oynamaya koştu.

On-on iki yaşlarında bir çocuk daha belirdi girişin önünde. Gözlerime inanamadım bir an. Mağarayı ilk ziyaret ettiğimizde gördüğümüz Çuka'ydı bu. Acaba yanlış bir yıla mı gelmiştik?

"Gördün mü baba?" diye fısıldadı Yağmur, "Çuka'nın oğlu olmalı bu."

O kadar benziyordu ki babasına, yanıltmıştı beni. Doğru zamanda olduğumuzu anlayınca rahatladım.

Çocukların ardından büyükler de çıkmaya başlamıştı dışarıya. Mağaranın önü kalabalıklaşmıştı. Az sonra Çuka da çıktı.

Çuka, önce ateş nöbetçisine ateşi canlandırmasını söyledi. Sonra da birkaç çocuğu, aşağıdaki tarladan mısır getirmeye yolladı.

Az sonra, ateşte pişirilmiş mısırlar, çocukların ellerindeydi. Bu, sabah kahvaltıları olmalıydı. O sırada Anin çıktı mağaradan. Hemen çocukların yanına koştu o da. Her biriyle teker teker ilgilendi.

O arada bir grup avcı, ava çıkmak üzere hazırlık yapmaya başlamıştı.

Çuka yirmi yedi yaşındaydı şimdi. O zamanki yaşam sürecine göre olgun bir erkekti artık. Kabilesini çok iyi yönetiyordu. Küçüklü büyüklü buluşlarıyla kabilesine öyle yararlı şeyler kazandırmıştı ki, Karain' de yaşam artık o çağın olanaklarının elverdiği en üst düzeye yükselmişti.

Tam yanlarına inmeye hazırlanıyorduk ki, aklıma bir fikir geldi:

Çuka, bizim zamanımıza yaptığı ziyareti anımsamayacağı için ona her şeyi en baştan anlatıp yeniden

öğretmek zorunda kalacaktık. Oysa, beş yıl önce ondan ayrıldığımız zamana dönsek, bunlara gerek kalmayacaktı. Hem belki bizim zamanımızda görüp öğrendikleri, Çuka'nın birtakım şeyleri daha değişik düşünmesine neden olacaktı.

Bu düşüncemi kızlara açtığımda, onlar da bunun daha iyi olacağını söylediler.

Hemen zaman bisikletine atlayıp beş yıl öncesine gittik.

Çuka başını öne eğmiş gidiyordu. Anin de ardında yürüyordu.

"Çuka!" diye seslendim. İkisi birden dönüp baktı. Hâlâ gitmemiş olduğumuzu görünce çok şaşırmışlardı. Sonra Elif'i gördü Çuka. Kafası iyice karışmıştı.

"O yoktu," dedi şaşkınlıkla.

"Biz gittik, geri geldik," dedim.

"Bu kadar çabuk mu?"

"Evet. Sana büyü getirdik."

"Büyü mü?"

Gözleri heyecanla parlamıştı ikisinin de. Hemen koşarak yanımıza geldiler. Çantayı indirdik bisikletten. Doğruca mağaranın önüne gittik. Çantayı açıp içindekileri çıkarmaya başladık.

Getirdiklerimizi görünce sevinçten deliye dönmüştü Çuka. Çoğunun ne işe yaradığını bile bilmediği aletleri bir bebeği sever gibi okşuyor, sevinç çığlıkları atıyordu.

Tüm kabile mağaranın önünde toplanmıştı. Çantadan çıkardığımız araç gerece korkuyla bakıyor, Çuka'nın sevincine akıl erdiremiyorlardı.

Aslında çok şey getirmemiştik. Ama bunlar bile onların yaşamını tümüyle değiştirmeye yetebilirdi.

Çadırımızı, Çuka'nın su kanalının az ötesine kurduk. Kendi aramızda bir işbölümü yaptık. Kızlar ve Elif, eli yatkın olan birkaç kişiye kilden çanak çömlek yapmayı öğretecekti. Ben de marangozluk aletlerinin nasıl kullanılacağını.

Çocukların bakımı, bitki kökleri ve meyve toplamak kadınların zamanının çoğunu aldığından, Anin dışında kadın yoktu çömlekçiliği öğrenmeye gelenler arasında. Onlar hemen dere kıyısına inip çamuru killi olan bir yer bulmaya gittiler. Kamışlığın az ötesinde çok güzel bir kil yatağı bulmuşlardı. İki saat kadar sonra döndüklerinde, her birinin elinde kocaman bir kil topağı vardı. Gerçekten de çok güzel, içinde yabancı madde bulunmayan, temiz bir kildi bu. Hemen getirdikleri kili yoğurmaya başladılar.

Bu arada ben de, ateş yakmak için toplanmış odunlardan kalın, düzgün birkaç dal kesmiş, getirdiğimiz marangozluk aletlerinin nasıl kullanılacağını öğretmeye başlamıştım benimle birlikte çalışan gruba. Önce her aletin adını söylüyordum, sonra nasıl kullanılacağını gösteriyordum.

"Bakın, bu balta. Sizin taştan yaptığınız baltalardan çok farklı değil. Bunu kolayca kullanabilirsiniz. Bu da testere. Bununla ağacı enine boyuna, istediğiniz gibi kesebilirsiniz. Bakın şöyle..."

Doğrusu çok zeki ve yetenekliydiler. Akşama kadar her şeyi kullanmayı öğrenmişlerdi. Ben kızların yanına

yöneldiğimde, çocuklar gibi kahkahalar atarak uğraşıyorlardı. Kimisi el matkabıyla odun parçalarında delikler açıyor, kimisi kalın bir dalı testereyle boyuna keserek tahta yapmaya çalışıyordu.

Kızlar da işi oldukça ilerletmişti. Önce bir topak kil alıp bunu top haline getiriyorlardı. Sonra bunu iyice bastırıp bir tekerlek haline getiriyor, çevresine de kil şeritlerden kenar yapıyorlardı. Böyle yapılmış irili ufaklı bir sürü çanak birikmişti yandaki kayanın üstünde. Bu iş en çok çocukların hoşuna gitmişti. İlginç bir oyundu bu onlar için. Sekiz-on çocuk çalışıyordu kızlarla birlikte. Doğrusu pek de becerikliydiler.

Onlara, daha büyük bir topak alıp içini çukurlaştırarak çanak yapmayı gösterdim.

Güneş ufukta alçalmaya başladığında, hepimiz yorgunluktan ölüyorduk.

"Bugünlük bu kadar yeter," dedim.

O sırada, sabah ava çıkmış olan avcılar, kocaman bir geyikle dönmüşlerdi. Akşama şölen vardı.

Etlerin pişirileceği ateşi, kendisine armağan ettiğimiz ateş büyülerinden biriyle, özel bir tören yaparmış gibi yaktı Çuka. Az sonra ateş közlenmiş, uzun sopalara geçirilmiş et parçaları, mis gibi kokular çıkararak pişmeye başlamıştı.

Biz dördümüz, ömrümüzde ilk kez geyik eti yiyorduk. Yanında, külde pişmiş küçük yaban patatesleri vardı. Et de, patatesler de inanılmaz derecede lezzetliydi.

O gece erkenden çadırımıza çekilip uyuduk. Böyle güzel bir uyku uyuduğumu anımsamıyorum.

Ertesi sabah erkenden işe koyulduk. O gün kızlar, büyük çömlekler yapmayı deneyecekti. Ben de Çuka'yla arkadaşlarına basit bir araba yapmayı öğretecektim.

Önce ormana gidip basket topu genişliğinde düzgün bir ağaç seçtik. Büyük baltayla ağacın nasıl kesileceğini gösterdim onlara. Kolayca kestiler ağacı. Küçük baltalarla dallarını temizlediler. Birkaç küçük parçaya böldük ağacı. Dallardan düzgün ve uzun olanları ayırıp temizledik. Sonra da elbirliğiyle hepsini mağaranın önüne götürdük.

Önce, kütüklerden birini enine keserek dört tane tekerlek yaptık. Tekerleklerin ortasına birer delik açtık. Uygun iki dal seçip bunları dingil olarak tekerleklere geçirdik. Sonra da aynı boyda kestiğimiz dalları sazdan örülmüş iplerle dingillerin üstüne iki ucundan sıkıca bağladık. Ön tarafına da T şeklinde bir sırık bağladıktan sonra, arabamız hazırdı.

Yaptığımız bu şeyin ne işe yarayacağını hiç anlamamışlardı ama, sabırla çalışmışlar, gösterdiğim her şeyi büyük bir özenle yapmışlardı.

Dört-beş kişiyi arabanın üstüne oturttum. İki kişiye de öndeki sırıktan çekmelerini söyledim. Bu kadar ağır bir yükü kolayca taşıyabildiklerini görünce çok şaşırdılar. Bundan sonra, odun gibi, ağaçlardan topladıkları meyveler gibi ağır yükleri kolayca taşıyabileceklerdi.

Çuka çok mutluydu. Sevinçten uçuyordu.

Ertesi gün arabayı ilk kez, çömlekleri pişirmek için yakacağımız ateşin odunlarını getirmek için kullandılar. Arabayı çekmek bir oyun gibi geliyordu onlara.

Hava sıcak ve kuru olduğundan, ilk gün hazırlanan çömlekler pişirilecek kadar kurumuştu bile. Yere bir sıra düzgün odun yerleştirdikten sonra çömlekleri bir çember oluşturacak biçimde bunların üstüne dizdim. Üste ikinci bir sıra, en üste bir sıra daha çömlek yerleştirdikten sonra bu kümenin üstünü, açık bir yer kalmayacak biçimde odunlarla örttüm. Sonra da odunları üç-dört yerden birden tutuşturdum.

Ben bunları yaparken, çevremde bir kalabalık oluşmuştu. Herkes ilgiyle beni izliyordu.

Birkaç saat sonra ateş sönmüş, közler küllenmişti. Ateş tümüyle sönüp pişen çömlekler soğuduktan sonra küllerin içinden teker teker çıkarmaya başladım onları. Çuka hemen yardıma koştu.

Pişen çömlekler, hoş, pembe bir renk almıştı. Bu da bir başka ateş büyüsüydü onlar için.

Bir elime pişmemiş, ötekine de pişmiş çömleklerden birini alıp suyun yanına gittim. İkisine de su koydum.

"Bakın," dedim, "bu suya değince erimeye başlıyor. Oysa, pişmiş olana hiçbir şey olmuyor."

Gerçekten de pişmemiş çömlek kısa sürede çamurlaşıp dağılmıştı.

Sıra Elif'e gelmişti. En büyük çömleklerden ikisini seçti Elif. İkisine de su doldurdu. Birinin içine birkaç parça av etiyle üç-beş patates koydu. Ötekine de iki tane taze mısır yerleştirdi. Sonra ikisini de ateşin üstüne oturttu. Az sonra, daha önce hiç yemedikleri türde bir besin çıkmıştı ortaya. Haşlanmış patatesli av eti ve haşlanmış mısır.

Herkes küçük birer parça tattı bu yiyecekten. Çok beğenmişlerdi.

Ertesi gün, kış için kuruttukları meyveleri, mısırları saklayabilecekleri büyük küpler yapmayı öğrettim onlara. Bunları pişirmekte bir parça zorlandıysak da, başardık sonunda.

Onlara son olarak yay ve ok yapmayı, ok atmayı öğrettim. Sanırım en ilgi duydukları büyü bu olmuştu. Oklar, onların mızraklarından daha uzağa, daha hızlı gidiyor, daha güçlü bir biçimde saplanıyordu.

Çuka'nın kabilesi birkaç gün içinde, belki de bin yıl sonra ulaşabilecekleri beceriler ve bilgiler edinmişlerdi.

Bizim gitme zamanımız gelmişti. Herkesle vedalaşıp ayrıldık oradan. Bizi uğurlamak için zaman bisikletinin yanına gelen Çuka, "Size çok şey borçluyuz," dedi. "Artık halkım daha iyi beslenecek, daha rahat yaşayacak."

Kızlar ve Elif de Anin'le vedalaşıyordu.

Zaman bisikletini, bulunduğumuz günden on yıl sonrasına ayarladım. Doğrusu, birkaç gün içinde en azından bin yıl ilerlemiş bulunan Karain kabilesinin on yıl sonra hangi düzeye gelmiş olabileceğini çok merak ediyordum.

Bisiklete dördümüz birden yerleştikten sonra Çuka'ya son bir kez el sallayıp tuşlara bastım.

Hastalık Büyüsü

Zaman bisikleti için on yıl çok kısa bir süreydi. Şimşek çakması kadar kısa bir süre içinde kendimizi on yıl sonrasında bulduk. Mağaradan uzakta, tepedeki bir kayanın arkasındaydık. Kabile halkının hepsi bizi tanımıştı, onun için bizi görmeleri pek bir şeyi değiştirmeyecekti, ama biz yine de gizlenerek, dürbünlerimizle baktık mağaraya.

Görünüşe göre değişen hiçbir şey yoktu.

Yok muydu?

On yıl önce yaptığımız araba bir köşede duruyordu. Yeşil bir yosun tabakası kaplamıştı üstünü. Çok uzun

bir süredir kullanılmadığı belliydi arabanın. Başka bir araba da yoktu görünürde.

Karain'de üretilen ilk çanak çömleği pişirdiğimiz yerdeki ateşin izleri duruyordu hâlâ, ama üç-beş kırık çömlekten ve güneşte kurumuş bir kil yığınından başka bir şey yoktu orada da. Kil yığını da, sanki bizim ayrıldığımız zamandan kalmış gibiydi.

Mağaranın önündeki geniş boşlukta üç-beş kişiden başka kimse yoktu. Koşuşup oynaşan o cıvıl cıvıl çocuk kalabalığının yerinde yalnızca üç çocuk vardı. Onlar da çok cılız, yerlerinden kımıldamayan, hasta üç çocuktu. Mağaranın girişinin yanındaki ateş yanıyordu, ama ateş nöbetçisi yoktu başında. Ortalıkta sarsak sarsak dolaşan, hastalıklı görünüşlü üç-beş kişi vardı yalnızca. Sonra, bir sırığa dayanarak yürüyen yaşlı bir kadın çıktı mağaradan.

"Aniiin..." diye fısıldadık dördümüz de bir ağızdan.

Evet, Anin'di bu. O çağa göre, yaşının çok üstünde yaşlanmış görünüyordu. Bir deri bir kemik kalmıştı. Elindeki sırığı baston gibi kullanarak yavaş yavaş yürüdü, bir taşın üstüne oturdu.

Durdurmama fırsat kalmadan, kızlar "Aniiin!" diye bağırarak ona doğru koşmaya başlamışlardı bile.

Az sonra dördümüz birden Anin'in yanındaydık.

"Sööylemiştiiim," diye anlatmaya başladı Anin, "Siziin büyüleriniziin bizee iyiliik getirmeyeceğiniii söylemiştiiim. Ama dinlemediii Çukaaa... Kalmadıı. Kabilemizi sürdüreceek, ateşimizi yakacaaak kimsee kaalmaadıı... Kalmadıı..."

Çok bitkindi Anin, sözcüklerin sonlarını uzata uzata konuşuyordu.

Anin'in anlattıklarından anladığımıza göre, biz ayrıldıktan sonra o güne kadar hiç bilmedikleri hastalıklar başlamıştı Karain'de. Çocukların burnu akıyor, soluk alırlarken hırıltılı sesler çıkarıyor, bedenleri alev alev yanıyordu.

Önce çocuklarda başlayan bu hastalık sonra büyüklere de geçmişti. Ve kimse bir çare bulamamıştı. Elif'in onlara öğrettiği çorba büyüsü bile işe yaramamıştı.

Olanları anlamıştım. Biz onlara daha gelişkin bir dünyanın olanaklarıyla birlikte, kendi dünyamızda çok yaygın olan hastalıkların mikroplarını da getirmiştik. Bizim kimi hastalıklara karşı kazandığımız gibi ne bağışıklıkları vardı onların ne de bunları iyileştirecek ilaçları.

Bizim aklımızdan bile geçirmediğimiz bir şeydi bu sonuç. Biz, birkaç günde, insanlığın gelişimini bin yıl ileriye götürdüğümüzü düşünürken, yanımızda getirdiğimiz aletlerle birlikte, nezle gibi, kızamık gibi, bizim aşılar ve ilaçlarla korunduğumuz pek çok hastalığın mikrobunu da taşımıştık oraya. Yani biz iyi büyülerle birlikte hastalık büyüsünü de getirmiştik Karain'e ve onların, hastalık büyüsüne karşı yapabilecekleri hiçbir şey yoktu. Onların gelişmesini sağlayacak yerde, tarihin sayfalarından silinmelerine neden olmuştuk. Oysa biz, getirdiğimiz araç gereç ve onlara öğrettiklerimizle, çağ atlayacaklarını düşünmüştük.

Böyle bir olayın insanlık tarihinde neleri değiştirmiş

olabileceğini düşünmek bile istemiyordum. Zamanda açtığımız bu yeni yolda ilerlesek, görebilirdik bunu. Ama, göreceğimiz dünyanın, bildiğimizden çok başka bir dünya olacağından emindim ve merak bile etmiyordum. Zamanla oynamanın hiç de hoş bir şey olmadığını dördümüz de görmüştük.

Neyse ki bu bir deneydi. Zaman bisikleti sayesinde her şeyi düzeltme olanağımız vardı. Hemen zaman bisikletine binip o araç gereci Çuka'ya verdiğimiz zamana döndük.

Çuka başını öne eğmiş gidiyordu. Anin de ardında yürüyordu.

"Çuka!" diye seslenmedim. İkisi birden dönüp bakmadı.

Çuka yanımızdan üzgün ayrılıyordu, ama kendi mutlu geleceğine doğru yürüdüğünü bilmiyordu. Hiçbir şeyi değiştirmeden, o zamandan ayrılıp yeniden on yıl sonrasına gittik. Her şeyin düzeldiğinden, zamanın kendi akışı içinde ilerlediğinden emin olmak istiyordum.

Karain karşımızda duruyordu. Her zamanki gibi cıvıl cıvıldı. Mağaranın önündeki geniş alanda çocuklar çığlıklar atarak oynuyor, büyükler gündelik işlerini yapıyordu.

On yıl öncesinden çok değişik değildi Karain'in genel görünümü. Ama zaten Çuka buluşlarıyla çok kısa sürede çok büyük değişiklikleri başarmıştı. Karainlilerin yaşamı, çok değişmeden, yüzlerce yıl boyunca böyle sürüp gidecekti.

Sonra Çuka'yı gördük. Bayırın altından yukarıya, ma-

ğaraya doğru yürüyordu yavaş yavaş. Bir hesap yaptım: Otuz iki yaşında olmalıydı o sıralar. Onun çağına göre yaşlı bir adam olmuştu artık. Ama hâlâ çok dinçti.

Mağaranın önündeki düzlüğe çıktığında, çocuklar sardı çevresini. Teker teker hepsinin başını okşadı, omzuna asılı torbadan çıkardığı küçük elmaları dağıttı hepsine. Elmasını alan, yıldırım gibi koşarak uzaklaştı Çuka'nın yanından. Çuka, mutlu bir gülümsemeyle izledi onları.

Çok güzel bir gündü. Akdeniz güneşi, gökte ışıl ışıl parlıyordu. Çevremiz yemyeşildi. O güne kadar hiç tatmadığım bir mutluluk duygusu belirdi içimde. Tarihi doğal akışına oturtmuştuk yeniden.

"Hadi bakalım hanımlar, kendi zamanımıza, evimize dönüyoruz."

Kızların bundan sonraki zaman yolculuklarımızda beni bu tür deneylere zorlamayacaklarından çok emindim. Zaten zorlasalar bile, artık sonuna kadar direnecektim.

Az sonra sevgili evimizdeydik. Hiçbir şeyin değişmemiş olduğunu görmek beni bir kez daha çok mutlu etmişti.

"Peki baba," diye sordu Damla, "Çuka'yla Anin bizim yanımızda on gün kaldı. Bu hastalıkları onlar niye taşımadı kendi çağlarına?"

"Çünkü biz zamanı yeniden eski haline çevirince, onlar bizim yanımıza hiç gelmemiş gibi oldular."

Yaşadığımız bu son serüven beni çok etkilemişti doğrusu. Yeterince düşünülmeden yapılacak işlerin sonuç-

larının ne kadar kötü olabileceğini bir kez daha görmüştüm.

"Zaman bisikletini gözden uzak bir yere kaldırın," dedim kızlara. "Onu uzun süre görmek istemiyorum..."